Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

6 июли соли 2002. Шанбе № 51 (12793)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.30 имзо гардид.

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар бораи такмил додани идораи соҳаи матбуот ва иттилоот

Мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурияти Ўзбекистон «Дар бораи воситаҳои ахбори оммавӣ» ва «Дар бораи фаъолияти наширӣ» ва мақсади пурратар қонеъ гардондани талаби аҳолии ҷумҳурият ба иттилоот дар шароити демократикунонӣ ва озодкунии ҳаёти ҷамъиятии мамлакат мадад расондан барои хеле инкишоф ёфтани воситаҳои ахбори оммавӣ, кори наширӣ ва матбаагӣ, ба вуҷуд овардани бозори замонавии хизматрасонии иттилоотӣ:

1. Кумитаи Ҷумҳурияти Ўзбекистон оид ба матбуот ба Оҷонсии Ўзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот табдил дода шавад.

2.Вазифаҳои асосии Оҷонсии Ўзбеистон оид ба матбуот ва иттилоот инҳо муайян карда шаванд:

мониторинги бечунучаро иҷро намудани ҳуқуқҳои конститусионӣ ва қонунгузорӣ дар соҳаи фаъолияти мустақилонаи воситаҳои ахбори оммавӣ, таъмини кафолат ба озодии сухан ва матбуот;

мадад расондан ба рушди васеи воситаҳои ахбори оммавӣ, кори наширӣ ва матбаавӣ баҳри манфиати ба пуррагӣ қонеъ гардондани талаби шаҳрвандони ҷумҳурият ба иттилоот, баланд бардоштани дараҷаи маълумот, маънавият ва фарҳанги аҳолӣ, пеш аз ҳама, авлоди наврас ва ҷавонон;

амалӣ гардондани сиёсати давлатӣ дар соҳаи фаъолияти наширӣ ва матбаагӣ, воситаҳои ахбори оммавӣ, паҳн кардани нашрияҳои даврӣ, аз он ҷумла номнавискунии намудҳои номбаргардидаи фаъолият;

амалӣ гардондани мониторинг дар бобати аз тарафи нашриётҳо, воситаҳои ахбори оммавӣ, телевизион ва радиошунавонӣ ва дигар иштирокдорони бозори иттилоотии ҷумҳурият риоя намудани қонунгузории ҷории ҷумҳурият дар соҳаи иттилоот;

таъмини ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои шаҳрвандон ва шахсони ҳуқуқии ҷумҳӯрият дар соҳаи истеҳсол, паҳн кардан ва бархурдор будан аз иттилоот;

ташкили бо рухсатномафарогирии фаъолияти наширӣ;

амалӣ гардондани сиёсати ягонаи техникӣ дар фаъолияти наширӣ ва матбаагӣ, паҳн кардани нашрияҳои даврӣ;

иштирок дар таҳия ва амалӣ гардондани сиёсати давлатӣ дар соҳаи таҳияи реклама, ҳамчунин паҳн кардани он дар воситаҳои ахбори оммавӣ;

таҳия ва амалӣ гардондани тадбирҳо дар соҳаи рушд ва такмил додан, андозагирӣ ва сертификатсияи заминаи истеҳсоливу техникии фаъолияти нашириву матбаагӣ.

3. Инҳо табдил дода шаванд:

Кумитаи оид ба матбуоти Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон ба Оҷонси оид ба матбуот ва иттилооти Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон;

раёсатҳои ҳудудӣ оид ба матбуоти назди ҳокимиятҳои вилоятҳо мутобиқан ба раёсатҳои ҳудудӣ оид ба матбуот ва иттилоот.-Раёсати ҳудудӣ оид ба матбуот ва иттилоот дар назди ҳокимияти шаҳри Тошканд созмон дода шавд.

4. Ба Оҷонсии Ўзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот қатъан манъ карда мешавад, ки бо сензура, таҳрир , манъ кардан ва дигар шаклҳои дахолати ғайриқонунӣ ба фаъолияти воситаҳои ахбори оммавӣ машғул гардад.

5.Ба Оҷонсии Ўзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот ҳуқуқ дода шавад, ки дар доираи ваколати худ, мувофиқи муқарраркардаи қонунгузорӣ қарорҳоро (тақдимномаҳоро) ба мақомоти идораи давлатӣ, мақомоти ҳокимият дар маҳалҳо, субектҳои хоҷагидорӣ ва шахсони мансабдори онҳо, ки қонунгузориро дар соҳаи матбуот ва иттилоот халалдор месозанд, қабул кунад.

Муайян карда шавад, ки қарорҳо ва тақдимномаҳои Оҷонсӣ, ки дар доираи ваколати он қабул гардидаанд, барои иҷро аз тарафи вазоратҳо, идораҳо, мақомоти маҳаллии ҳокимият ва идора, муассисаҳо ваташкилотҳо, субектҳои хоҷагидорӣ ва иттиҳодияҳои онҳо, новобаста аз моликият, шахсони мансабдор ва шаҳрвандон ҳатмӣ мебошад.

Дар мавриди мунтазам аз тарафи воситаҳои ахбори оммавӣ ва нашриётҳо иҷро нагардидани қонунгузорӣ дар соҳаи матбуот ва иттилооти Оҷонсии Ўзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот ҳуқуқ дорад тавассути суд ба арзи амали рухсатнома ва гувоҳномаи номнавискунӣ хотима диҳад.

6.Ба Вазорати адлияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон якҷоя бо идораҳои манфиатдор супурда шавад, ки дар тӯли як моҳ ба Девони Вазирон таклифҳои худро оид ба даровардани тағйироту иловаҳо ба қонунгузорӣ пешкаш кунанд, ки аз Фармони мазкур ба миён меоянд.

7.Ба Деврни Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон супурда шавад, ки қарорро оид ба иҷрои Фармони мазкур дар тӯли як ҳафта қабул намояд.

Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон И. КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд, 3 июли соли 2002.

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар бораи такмил додани идораи саноати сабуки ҷумҳурият

Ба мақсади фароҳам овардани шароити мусоид ба минбаъда рушду такмил додани низоми идораи соҳаҳои бофандагӣ, кешбофӣ, дӯзандагӣ ва чиниворӣи саноати сабуки ҷумҳурият, амиқ гардондани муноисбатҳои бозаргонӣ, вусъат додани истеҳсолоти молҳои саноати сабук ва баланд бардоштани нерӯи содиротӣ аз ҳисоби амиқ гардондани азнавкоркарди нахи пахта:

1. Таклифи Маҷмӯи истеҳсоли молҳои истеъмолӣ ва савдои Девони Вазирон, Кумитаи давлтӣ оид ба идораи амволи давлатӣ ва хусусигардонӣ ва Ассотсиатсияи «Узбеклегпром» дар бораи ба Ширкати давлативу саҳҳомии истеҳсоли молҳои саноати сабуки «Узбекенгилсаноат» мубаддал сохтани Ассотсиатсияи давлатӣ оид ба истеҳсоли молҳои саноати сабуки Ўзбекистон («Ўзбеклегпром») пазируфта шавад.

2. Вазифаҳои асосӣ ва самтҳои фаъолияти Ширкати давлативу саҳҳомӣ оид ба истеҳсоли молҳои саноати сабуки «Ўзбекенгилсаноат» инҳо ҳисобида шаванд:

амалӣ гардондани тадқиқотҳои маркетингии бозори дохиливу беруна, омӯхтан ва номгӯй кардани муназзамии талаб ба молҳои саноати бофандагӣ, кешбофӣ ва чиниворӣ;

таъмини моломол кардани бозори истеъмоли ҷумҳурият ба молҳои волосифати ватании саноати сабук, ки ба он аҳолӣ эҳтиёҷи калон дорад;

таҳкими нерӯи содиротии онҳо, дар ҳама ҷо вусъат кардани истеҳсоли молҳои ба рақобат тобовар дар корхонаҳои ширкат ва ташкили ба бозори ҷаҳонӣ баровардани онҳо;

амиқ ва баланд бардоштани истифодабарии нахи пахта, дигар манбаъҳои ашёи хоми маҳаллӣ ва газвор, азхуд намудани истеҳсоли маҳсулоти комплектшаванда ва ашёҳои иловагие, ки алҳол ворид мегарданд;

дар соҳаи амалӣ гардондани сиёсати ягонаи техникӣ ва сармоягузорӣ, мадад расондан ба рушди кооператсияи корхонаҳои саноати бофандагӣ, кешбофӣ ва дӯзандагӣ, декализатсияи истеҳсолот дар масканҳои ҷумҳурият, ки аҳолиашон зич мебошад;

васеъ ҷалб кардани сармояҳои бевоситаи хориҷа барои татбиқи технологияҳои замонавӣ, азхуд кардани истеҳсоли маҳсулоти нав, такмил додан ва аз нигоҳи техникӣ аз нав ҷиҳозонидани корхонаҳои соҳа;

мадад расондан ба корхонаҳои ширкат дар амалӣ гардондани дигаргунсозиҳои бозаргонӣ, ташкили тайёркунӣ ва баланд бардоштани малакаи кадрҳо.

3. Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз 6 маи соли 1991 рақами УП-202 «Дар бораи созмон додани Ассотсиатсияи давлатии Ўзбекистон оид ба истеҳсоли молҳои саноати сабук («Ўзбеклегпром») дар заминаи Вазорати саноати сабуки ҶШС Ўзбекистон» беэътибор дониста шавад.

4.Ба Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон супурда шавад, ки дар тӯли даҳ рӯз қарорро оид ба амалӣ гардондани Фармони мазкур қабул кунад.

Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон И. КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд, 1 июли соли 2002.

Оила—чашми ҷамъият

Ба ҳамагон аён аст, ки оила асоси ҷамъият мебошад. Маҳз аз ҳамин сабаб оила дар паноҳи давлат мебошад.

Дар ҳамин ҷо як муаммое пеш меояд. Аслан ин муаммои нав нест. Буд ва дар ояндa низ хоҳад монд. Зеро оиладорӣ, агар дар чорчӯбаи қонун аниқ мебуду узви оилаҳо аз ин чорчӯба берун нарафта, комилан хушбахт мешуданд, ҳоҷат ба маҷлису машварат намемонд. Кодекси оила ва дигар қонуну қарор ва тадбирҳои гуногун баҳри дуруст ба роҳ мондани оиладорӣ, тарбияи фарзандони солим ва ғайраву ҳоказо ба майдон намеомад.

Конфронси илмию амалии навбатии комиссияи муаммоҳои занон ва оилаи Олий Маҷлис дар мавзӯи «Никоҳ», муаммоҳои беморихои ирсӣ ва хешутаборӣ» низ ба ҳалли муаммоҳои зикршуда бахшида шуд.

Конфронсро раиси Комиссияи муаммоҳои занон ва оилаи Олий Маҷлис Шарифа Салимова кушод. Нотиқ қайд намуд, ки муаммоҳои оиласозӣ ва оиладорию ақди никоҳу тарбияи фарзандон вазифаи на танҳо идораҳои даxлдор, балки кори умумидавлатӣ мебошад.

Ҳақ бар ҷониби нотиқ аст. Мавзӯъҳои муҳими рӯз, аз ҷумла «Оила—дар паноҳи қонун», «Бемориҳои ирсӣ ва таъсири он ба тифлони ҳанӯз ба дунё наомада», «Муносибати дини ислом ба никоҳ», «Никоҳи хешутаборӣ», «Анъана ва замон», «Пешгӯӣ». «Баланд бардоштани сатҳи донишии занону духтарон дар бораи никоҳ, оиладорӣ ва тарбияи тифлон» ва амсоли инҳо, ки дар конфронс мавриди муҳокима қарор ёфт, аҳамияти беназир дошт. Баъди ба суханбаромадагон саволу ҷавобҳои тезу тунд ба миён омад. Ба Комиссияи муаммоҳои занон ва оила супурда шуд, ки фикру дархост ва хулосаҳои ҳозирон ба инобат гирифта шуда, ба қонуну қарорҳои дар амалбуда тағирот дохил карда шавад. Алқисса, оиди тифлон, ба воя расондани онҳо, никоҳ ва оилаҳои ҷавон, тарзи оиладорӣ, анъанаҳои оиладорӣ ҳанӯз муаммоҳои зиёде мавҷуданд. Агар ҳамин тавр намебуд, аз замонҳои қадим то ба имрӯз ин мавзӯъро адибону файласуфон, табибону ҷамъиятшиносон ҳамеша тадқиқу таҳқиқ намекарданд. Ҳақ бар ҷониби иштирокдорони конфронс аст, ки гуфтанд: «Оила чашми ҷамъият аст». Аз ин рӯ, кормандони воситаҳои ахбори оммавӣ ва умуман аҳли ҷамъият мисли ҳамеша дар мавзӯъҳои зикршуда боз менависанду мегӯянд.

Б.ДАРӢ.

500 номгӯй

Дар шаҳраки Хонободи ноҳияи Сирғалии пойтахти ҷумҳурият ярмаркаи масолеҳи бинокорӣ ва молҳои истеъмоли халқ барои намояндагони соҳибкории хурду миёна ва тадбиргарии хусусӣ дари худро боз намуд. Дар он 500 номгӯй маҳсулоту мол пешкаш гардидааст, ки арзиши умумиашон беш аз 1 миллиард сӯм мебошад.

Ҳангоми муаррифии он директори Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Биржасервизмарказ» Равшан Наҷмиддинов зикр намуд, ки ташкил намудани бозори ҷумҳурии яклухтфурӯшии биржагии масолеҳи бинокорӣ ва молҳои истеъмоли халқ барои тадбиргарон ва намояндагони соҳибкории хурду миёна аҳамияти калон дорад. Нархҳои чаканафурӯшии молҳо нисбати нархҳои ташкилотҳои миёнарав хеле арзон аст. Тадбиргарон аз хизмати даҳ идораи брокёрӣ истифода бурда метавонанд, ки баробари ба фурӯш баровардани маҳсулоти онҳо дар бобати ба имзо расондани шартномаҳо дар пойгоҳи комиссионӣ барои ба иҷора гирифтани мағоза ва ё майдончаҳои савдо аз наздик кӯмак мерасонанд.

Дар ярмарка масолеҳи бинокорӣ, асбобу ускунаҳои барқӣ, сантехникӣ, корҷомаҳо ва ғайра дар стенду рафҳои 8 мағоза ҷойгир шуда, байни ҳам пайваст гардидаанд. Маҳсули дасти худро намояндагони беш аз 60 корхонаи ҷумҳурият пешкаш кардаанд, ки 13-тояш узви Ширкати саҳҳомии «Ўзқурилишматериаллари» мебошад, ки ба Ҷамъияти саҳҳомии «Биржасервизмарказ» шартномаро ба имзо расондаанд.

Ташкилотчиву таъсиргари ярмарка Ҷамъияти саҳҳомии «Биржасервизмарказ»— ташкилоти сохтории Биржаи ҷумҳурии молу ашёи хоми Ўзбекистон буда, ҷараёни гумрукиро аз рӯи ҳамаи қарордодҳои биржавӣ оид ба расонда додани масолеҳи бинокорӣ ба иҷро мерасонад.

Ҳангоми кушоиши намояндагони ярмарка намояндагони ташкилотҳои манфиатдор, тадбиргарон ҳозир буданд. Аз он ҷумла директори Ҷамъияти саҳҳомии тарзи пӯшидаи «Йорғингнурсервис» Ғайрат Маннонов як мағозаи низоми «Биржасервизмарказ»-ро ба иҷора гирифтаасту боз як объекти Биржаи молу ашёи хоми Ўзбекистонро ба иҷора гирифтанист. Тадбиргар Шӯҳрат Содиқов, аз ҷумла ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Саноатсервис» яке аз мағозаҳои нав кушодаро ба иҷора гирифт.

Ярмарка панҷ рӯз дари худро боз мекунад ва хоҳишмандон метавонанд дар он иштирок намуда, масолеҳи заруриӣ бинокоронро харид кунанд, ки номгӯи он аз ҳама серталабонро ҳам қонеъ мегардонад.

(Мухбири худамон).

Ғалабаи меҳнатии ғаллакорони Самарқанд

Деҳқонони вилояти Самарқанд ба анборҳои қабул 261 ҳазору 500 тонна ғалла супурда, нақшаи шартномавии худро дар бобати ба давлат фурӯхтани ғалла иҷро карданд.

Аз майдонҳои обёришаванда ҳосилнокӣ аз ҳар гектар ба 50,6 сентнерӣ рост омад.Дар маъракаи ҳосилғундорӣ 195 «Кейс» иштирок намуда, дар бобати кашондани ғалла 2 ҳазору 587 воҳиди техникӣ намунаи ибрат гардиданд. Ва пурсамар истифода бурдани тамоми воситаҳои техникӣ имкон дод, ки ҳосил дар фурсати кӯтоҳ ва беталаф ҷамъ оварда шавад.

Ғаллакорони ноҳияҳои Ҷомбой, Пастдарғом, Оқдарё ба ғалабаи меҳнатии меҳнаткашони вилоят саҳми арзандаи худро гузоштанд. Даҳҳо хоҷагиҳо ҳосилнокиро афзун гардонда, ба он муваффақ шуданд, ки аз ҳар гектар 70-80 сентнерӣ ғалла бардоранд.

Дар вилоят маъракаи ғалладаравиву ғаллакӯбӣ давом дорад.

Меҳнаткашони вилоят аҳд кардаанд, ки боз ба анборҳои қабул 10 ҳазор тонна ғалла расонда диҳанд.

Натиҷаҳои ислоҳот чӣ гунаанд?

Маркази миллии матбуот анъанаи неки худро дар бобати даъват намудани сарварони вазорату идораҳои ҷумҳурият ба ин ҷо ва созмон додани нишасти матбуотӣ, саволу ҷавобҳоро бахшида ба масъалаҳои умдаи рӯз давом медиҳад. Ба қарибӣ дар Маркази миллии матбуоти Ўзбекистон вохӯрии намояндагони воситаҳои ахбори оммавии ҷумҳуриву хориҷа бо мутахассисони соҳаи таълиму тарбия ва нигаҳдории тандурустии ҷумҳурият ба амал омад ва он ба раванди дигаргунсозиҳо дар соҳаҳои мазкур, аз он ҷумла чӣ тавр ба рӯи об баровардани ислоҳот дар ҷодаҳои мазкур бахшида шуд.

Мутахассисону сарварони соҳаҳои таълими халқ ва нигаҳдории тандурустии ҷумҳурият диққату эътибори ҳозиронро бо натиҷаҳои иҷрои Қонун «Дар бораи таълим», Барномаи миллии тайёркунии кадрҳо, ки марҳалаи аввали он анҷоми худро ёфтааст. Дастури давлатии нигаҳдории тандурустӣ, ки марҳалаи аввали он оғоз карда, ба марҳалаи дуюмаш тайёрии ҳамаҷониба мебинанд, ҷалб сохтанд.

Аз он ҷумла зикр гардид, ки ҳини амалӣ гардондани Қонуни таълим ва Барномаи миллии тайёркунии кадрҳо ба чор масъала—тайёркунии омӯзгорон, омода сохтану чопи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии авлоди нав, бунёди биноҳои замонавии литсейҳои академӣ ва коллеҷҳои касбу ҳунар ва ҷиҳозонидани муассисаҳои замонавии таълим бо асбобу ускунаҳои навтарин диққату эътибори калон дода шуд ва он натиҷаҳои хуби худро мебахшад. Аз он ҷумла, бо китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ фаро гирондани мактабҳо хеле баланд гардида, алҳол беш аз ҳаштод фоизро ташкил медиҳад. Соли кунунии хониш вазифа пеш гузошта шудааст, ки муассисаҳои таълими маълумоти ҳамагонӣ сад фоиз бо китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ таъмин гарданд ва он шарофати сари вақт андешидани тадбирҳо мебошад. Литсейҳои академӣ ва коллеҷҳои касбу ҳунар ва муассисаҳои таълими олӣ дар бобати таъмин будан бо воситаҳои таълим, минҷумла китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ ҳанӯз муаммоҳои зиёдеро доранд ва он сабаб дорад. Чунки барои амалӣ гардондани мақсадҳои мазкур танҳо солҳои 2000-2001 шурӯъ карда шуд.

Як далелро алоҳида зикр бояд намуд. Дар мо ба се шакли таълим—ҳамагонӣ,касбу ҳунар ва олӣ диққату эътибори махсус нигаронда мешаваду он аз низоми пештараи таълим ба куллӣ фарқ мекунад. Муассисаҳои нави таълимии литсейҳои академӣ ва коллеҷҳои касбу ҳунар, бакалавриат ва магистратура ба вуҷуд омадааст, ки ба андозҳои байналхалқӣ ҷавобгӯянд ва акнун мақсади марҳалаи дуюми амалӣ гардондани Барномаи миллии кадрҳо дар ҳамин мебошад, ки сифати баланд дар ин бобати таъмин карда шавад. Сифат бошад, пеш аз ҳама ба малакаву маҳорати омӯзгорон, мураббиён, фароҳам овардани шароити таҳсилу истироҳат ба муҳассилин ва ғайра вобаста аст. Низоми худии таълим ба вуҷуд оварда шуд, ки дар он равандҳои таълимгириву тарбия созгорӣ пайдо кардаанд. Акнун баробари сифат ба баланд бардоштани мазмуни таълим бо назардошти таҷрибаи беҳтарини мамолики хориҷ диққату эътибори калон дода мешавад ва он дар бобати тарбия намудани авлоди навраси баркамоли ҳам аз нигоҳи ҷисмонӣ ва ҳам маънавӣ бақувват нигаронда мешавад.

Мутасаддиёни соҳаи тандурустӣ, аз он ҷумла доруву дармон ҳам аз хусуси ислоҳоте, ки дар соҳаҳояшон давом дорад, ҳозиринро бохабар гардонанд.

Онҳо зикр намуданд, ки дар марҳалаи амалӣ гардондани барномаи давлатии нигаҳдории тандурустӣ ба се масъала диққату эътибор пурзӯр гардид. Аввало, ба созмон додани Маркази ҷумҳурии ёрии оҷилӣ, бахшу шӯъбаҳои он дар вилояту марказҳои ноҳияҳо, баъдан ба ташкил кардани пунктҳои духтурии деҳот дар маҳалҳо, алалхусус деҳаҳо, сеюм, ба беҳтар кардани кори беморхонаҳои марказии ноҳияҳо тамоми маблағу имконият сафарбар гардид. Ва он натиҷаи хуби худро бахшид. Алҳол Маркази ҷумҳурии ёрии оҷилӣ, бахшу шӯъбаҳои он, хизмати намунавӣ мерасонанд. Миқдори пунктҳои духтурии деҳот моҳ ба моҳ афзуда, барои беҳтар гаштани сифати хизмат нақши калон мебозанд. Беморхонаҳои марказии ноҳияҳо ҳам умри дубораи худро аз сар гузаронда, бо асбобу ускунаҳои замонавӣ, кадрҳои баландмалака таъмин карда мешаванд. Соҳаи дорусозӣ бошад, ҳаракат дорад аз имкониятҳои дохила истифода бурда, воридоти онро кам кунад. Аз он ҷумла, алҳол 10-15 фоизи доруву дармони зарурӣ дар худи ҳудуди ҷумҳурият тайёр карда мешавад. Ҳол он ки ин натиҷа солҳои аввали мустақилият ба ду-се фоиз баробар буд.

Барои бомуваффақият гузаштани ислоҳот дар ҷода аз вому қарзҳои ташкилотҳои байналхалқӣ, давлатҳои хориҷӣ, кӯмаки башардӯстона истифода бурда мешавад ва дар соҳа дигаргуниҳои зиёде ба амал меоянд.

Дар охир ба саволҳои сершумори ҳозирин мудири шӯъбаи масъалаҳои иҷтимоӣ ва фарҳангии Девони Вазирон Азиз Ворисов, вазири тандурустии ҷумҳурият Фирӯз Назиров, ходимони масъули Дастгоҳи Президент ва дигарон посух доданд.

Э.НОДИР.

Мақсад 48 сентнерӣ

Ғаллакорони вилояти Наманган аз ӯҳдаи қавли додаи худ сарбаландона баромаданд. То ҳоли ҳозир онҳо ба анборҳои қабул беш аз 223,4 ҳазор тонна ғалла супурда, нақшаи шартномавии давлатиро сарбаландона иҷро карданд.

Азбаски дар соҳаи кишоварзии вилоят ислоҳот бо суръати баланд гузашта, замин соҳиби ҳақиқии худро ёфтааст, дар соҳаи ғаллакорӣ ҳам комёбиҳо пайваста баланд мегарданд. Ба ин дастовардҳои ғаллакорон дар бадали ду соли охир гувоҳӣ медиҳад. Яъне дар бадали ин ду сол ҳосилнокии ғалладона аз ҳар гектар ба ҳисоби миёна ба 14 сентнерӣ афзуда, 47,3 сентнериро ташкил дод.

Дар вилоят барои ба вуҷуд овардани заминаи мустаҳками тухмӣ диққату эътибори калон дода мешавад ва он самараи хуби худро мебахшад. Соли ҷорӣ бори аввал дар таърихи вилоят беш аз 20 ҳазор тонна тухмӣ тайёр карда шуд, ки беш аз 80 тоннаи онро навъи тухмии волосифат ташкил медиҳад.

Дар саҳроҳои вилоят имрӯзҳо маъракаи ғалладаравиву ғаллакӯбӣ давом дорад. Тамоми имконият барои аз ҳар гектар бардоштани 48 сентнерӣ ғалла нигаронда шудааст. Хирмани бошукӯҳи вилоят дар он сурат ба 370 ҳазор тонна мерасад.

(Хабарнигори худамон).

Аввалин шуда дар Мирзочӯл

Дар Мирзочӯл аввалин шуда ғаллакорони ноҳияи Сирдарё ӯҳдадориҳои шартномавии худро иҷро карданд. Ба анборҳои қабул зиёда аз 20 ҳазор тонна ғаллаи навъӣ фиристода шуд. Ва ин нисбати пешбинигардида сад тонна зиёд аст.

Дар бобати ба даст омадани муваффақият саҳми баҳодурони саҳрои хоҷагиҳои ширкатии «Малик», ба номи Собир Раҳимов, ба номи Йўлдош Охунбобоев ва «Синдоробод» калон аст.

Дар ноҳия ба натиҷаи аз ҳама баланди аз ҳар гектар бардоштани 50 сентнерӣ ҳосил паймонкорони Ҷ.Нуриев, А.Товбоев, А.Каттабеков, аз хоҷагии «Малик» муваффақ гардиданд. Ҷамъоварии ҳосил давом дорад.

Авҷи дарав

Ғаллакорони ноҳияи Охунбобоеви вилояти Фарғона ба 8900 гектар ғалладона кошта, фармоиши давлатиро дар бобати тайёр кардани 21 ҳазор тонна ғалла иҷро намуда, алҳол аз паи иҷрои ӯҳдадории иловагии тайёркунии ҳазор тонна маҳсулот мебошанд.

Аз ҳамин сабаб дар ғаллазорҳои ҳанӯз надаравидаи понздаҳ хоҷагӣ суръати кор ягон дақиқа ҳам паст намегардад. 13 комбайни «Кейс» ва 12 комбайне, ки аз Россия оварда шудааст, босамар кор мекунад. Азбаски ҳосили фаровон рӯёнда шудааст, диққату эътибор ба сари вақту беталаф ҷамъ овардани ғалладона нигаронда шудааст. Махсусан хоҷагии фермерӣ ва пудратчиёни оилавӣ ҳосили фаровон мебардоранд ва дар амал исбот мекунанд, ки ин шакли ташкили меҳнат бартарияти зиёде дорад.

Дар сурат: ҳосилоти ғаллаи хоҷагии «Ўзбекистон» **Одилҷон Ураимов** ва пудратчӣ **Дилшод Маматов**.

Матн ва сурати Муқимҷон ҚОДИРОВ (ЎзА).

✦ Оё Шумо Конститутсияро медонед? ✦

Вазифаи муқаддас

Имсол аз қабул гардидани Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон даҳ сол пур мешавад. Ба ҳамин муносибат таркиби профессорон ва омӯзгорони Донишкадаи давлатии ҳуқуқшиносии Тошканд корҳои васеи тарғиботиву ташвиқотиро дар байни аҳолӣ, алалхусус, ҷавонон дар бораи аҳамияти Қонуни Асосӣ ба иҷро мерасонанд. Аз он ҷумла, дар донишкада ба ҳамин мақсад маросими муаррифии рисолаҳои илмиву оммавӣ бахшида ба Қонуни Асосӣ ба амал омад, ки дар ҳамин таълимгоҳ таҳияву чоп гардидаанд.

Дар маросим аз хусуси Амри Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон «Дар бораи ташкили омӯзиши Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон», мақому аҳамияти Қонуни Асосӣ дар ҷамъиятамон, омӯхтани маънову мазмун ва моҳияти он, шуурнокии ҳуқуқии авлоди наврас, боз ҳам баланд бардоштани маданияти ҳуқуқии онҳо, ҳамчунин оид ба боз ҳам пурзӯр кардани корҳои тарғиботиву ташвиқотии омӯзиши Конститутсия фикру мулоҳизаҳо баён гардиданд.

Дар рисолаҳо, ки «Соҳибхтиёрии давлатӣ», «Ҳокимияти халқ», «Устувории Конститутсия ва қонунҳо», «Сиёсати беруна», «Ҳуқуқҳо ва озодиҳои шахсӣ», «Ҷамъият ва шахс», «Оила», «Воситаҳои ахбори оммавӣ» ном доранд, фаслу бобҳои Қомуси Асосиамон ҳаматарафа шарҳу эзоҳ дода шудаанд.

Б.НОРБОЕВ, МУХБИРИ ЎЗА.

Кошонаҳои истиқлол

Раги шараёни нақлиёти пойтахт

Боз як қитъаи қисми таркибии ҳалқаи хурди роҳи автомобилгарди Тошканд ба истифода супурда мешавад, ки кӯчаҳои Фарҳод ва Усмон Носири пойтахти ҷумҳуриятро ба ҳам пайваст менамояд.

Ва он кӯпруки калон буда, якҷоя бо обектҳои ёрирасонаш 115 метрро ташкил медиҳаду дар бобати беҳтар шудани ҳаракати нақлиёт ва пиёдагардон дар ин ҷо мусоидат мекунад.

Бинокорону васлгарони отряди 13-уми кӯпруксозии тресту «Мостострой» якҷоя бо намояндагони Ҷамъияти саҳҳомии «Меҳмон» қисми зиёди корҳоро ба анҷом расонданд ва барои арзон шудани арзиши аслии корҳо саҳми муносиби худро мегузоранд. Дар ин бобат дар худи ин ташкилотҳо тайёр карда шудани қисму узвҳои кӯпрук, дигар қисмҳои комплектшаванда нақши калоне бозид.

Дар бораи аҳамияти он сухан ронда гуфтан лозим меояд, ки баробари ба истифода супурдани обекти мазкур ҳаракати нақлиёт ба Ипподром, ноҳияи Челонзор ва мавзеи истиқоматии Сирғалӣ хеле беҳтар гардида, ҳар гуна ҳодисаи пештар рухдодаи тирбандии воситаҳои нақлиёт аз байн тамоман мераванд.

Осорхонаи ёдбуди қурбониёни қатағон

Дар ҳудуди Маҷмӯи ёдгории қурбониёни қатағон, ки дар соҳили Бӯзсуви ноҳияи Юнусободи шаҳри Тошканд воқеъ аст, боз як кошонаи нодири меъморӣ сохта мешавад, ки ба худ номи Осорхонаи ёдбуди қурбониёни қатағонро гирифтааст.

Дар бобати бунёди он пудратчии асосӣ аҳли меҳнати Ҷамъияти саҳҳомии «Тресги 12» саҳми калон мегузоранд. Онҳо барои бенуқс ва ба пуррагӣ ба рӯи об баровардани лоиҳаи биноӣ осорхонаи мазкур мекӯшанд, ки меъморони ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Ташгипрогор» кашидаанд.

Устоёни фирмаи «Усто» ҳам дар бобати иҷрои ганҷкориву дуредгарӣ саҳми арзандаи худро мегузоранд.

Бояд тазаккур дод, ки биноӣ Осорхонаи мазкур дар арафаи ҷашни ёздаҳсолагии истиқлолият дари худро боз мекунад ва аз нигораҳое фаровон таъмин карда мешавад, ки дар бораи марҳалаҳои муборизи халқамон барои истиқлолият ва озодӣ, фарзандони шуҷоатманди Ватан, ки барои озодӣ, хушбахтиву бахту саодати халқи хеш ҷонашонро нисор намудаанд, нақл мекунанд. Аксари ҳуҷҷатҳоро маводҳои бойгонӣ, суратҳову аксҳо ташкил хоҳанд намуд.

Дар сурат: биноӣ Ассотсиатсияи бонкҳои Ӯзбекистон, ки яке аз кошонаҳои зебо ба ҳисоб рафта, маҳз дар солҳои истиқлолият қад кашидааст.

Аксбардор: Турғунбек МАҲКАМОВ.

Чиллаи тобистон: оё ташнагиро бемалол шикастан мумкин аст?

Оре, чиллаи тобистон, яъне рӯзҳои гарму тафсон оғоз ёфтанд. Бешак, дар чунин рӯзҳо кас гӯшаи салқину истеъмоли нӯшокиҳои ташнагишиканро ихтиёр мекунад

Дуруст аст, ки одамон ба истироҳату фароғатгоҳҳо роҳ пеш мегиранд. Вале на ҳамагон ин корро мекунанд. Охир кору бор, зиндагӣ ҳаст. Пас ҳамин тавр бошад, ба ғайр аз гӯшаҳои истироҳат барои одамон дар навбати худ нӯшокиҳои ташнагишикан, пеш аз ҳама обҳои маъданӣ, моро зарур аст. Хӯш, дар ин бобат таъминот чӣ ҳол дорад? Таъмингари асосии ин нӯшокиҳои ташнгишикан Ассотсиатсияи (Озуқасаноат)-и Ҷумҳурияти Ӯзбекистон мебошад. Дар ин бора ба мухбирамон сарвари раёсати истеҳсолии Ассотсиатсия Ҷамолиддин Ғуломов чунин посух дод:

— Корхонаҳои мо обҳои маъданӣ, нӯшокиҳои ташнагишикан, пиво мебароранд. Иқтидори солонаи истеҳсоли маҳсулоти ғайриспиртиамон 45 миллион декалитр ва 156,4 миллион шишаи обҳои маъданиро ташкил медиҳад. Нӯшокиҳоро ҳам дар зарфҳои шишагӣ ва ҳам катронӣ тайёр мекунем. Иқтидорҳои истеҳсолиамонро вусъат надода, мо танҳо соли 2001 талабу эҳтиёҷи пайваста афзояндаи аҳолиро ба ин маҳсулот қонеъ гардонда метавонем. Азбаски муҳити рақобат авҷ гирифтааст, ба фикрам, мо бояд бо назардошти талабу эҳтиёҷ кор карданамон лозим меояд. Дар он сурат дар рақобат ғолиб омада, бозори ҷумҳуриятро саросар ишғол мекунем.

Ҳоли ҳозир ҳам маҳсулоти мо дар бозори дохила маълуму машҳур аст. Бо тайёркунии обҳои маъданӣ аз манбаъҳои табиӣ шаш корхонаамон дар минтақаҳои мухталиф машғул ҳастанд. Алҳол 80 номгӯй маҳсулоти ғайриспиртӣ ба харидорон пешкаш мегардад. Танҳо барои тайёркунии маҳсулоти худ корхонаҳои муштараки «Кока-кола» аз оби ошомиданӣ истифода мебарад.

Фаъолиятро дар асоси нақшаи талабот ба роҳ мондаем. 24 мағозаи фирмагиамон дар хизмати халқанд. Дар хориҷ ҳам ба маҳсулоти мо талаб калон аст. Бо назардошти ана ҳамин дар Туркманистон, Қазоқистон ва Тоҷикистон хонаҳои савдои худро созмон додаем. Ба ғайр аз пивову «Кока-кола» то ҳол дар бозори беруна 25 ҳазор доллар маҳсулотро фурӯхтем. Дар бобати арзон карданн беҳдошти сифати маҳсулот мекӯшем. Зеро алҳол дар бозор рақобат авҷ гирифтааст ва миқдори корхонаҳое, ки бо тайёркунии нӯшокиҳои ташнагишикан машғул мешаванд. Баъзан арзиши аслии маҳсули дасти онҳо нисбати маҳсулоти мо арзонтар аст ва он алҳол муаммои ҷиддӣ гардидааст. Зеро харидорон бештар ба маҳсулоти арзону зебо орододашуда майлу шавқ доранд. Лекин ба сифати он кордор нестанд. Аз ин рӯ арзону хушсифат ва зебову назаррабо тайёр кардани нӯшокиҳои ташнагишикан дар фаъолияти меҳнатии мо ба мадди аввал баромадааст. Баробари ин тадбирҳоро оид ба таъмин намудани аҳолӣ бо нӯшокиҳои ташнагишикан андешидем. Автоматҳои фурӯши оби маъданӣ, Морс ва дигар нӯшокиҳои ташнагишиканро ба роҳ мондаем. Шабакаҳоямонро дар ин рӯзҳои гармо пайваста зиёд менамоем ва боварӣ ҳаст, ки нақшаҳо ҷомаи амал пӯшида, халқамон аз кормандони мо хурсанд мешаванд.

Ҳамнафаси замин

Солҳои охир дар бораи фермерҳо ва бартарии ин хоҷагидорӣ гуфтугузорҳо зиёданд. Воқеан ҳам хоҷагии фермерӣ нисбати ширкатҳои давлатӣ бартарии калон доранд.

Ҳоло мо дар бораи яке аз чунин хоҷагиҳои фермерӣ нақл карданием, ки «Қарақасмоқ» ном дорад. Сардори он Нортоҷӣ Қулсоатов ном ҷавонмарди серғайрат аст. Хоҳ бовар кунед, хоҳ не, хоҷагии фермерӣ 386 гектар замини киштбоб дорад. Ҷаро банда ин нуқтаро таъкид намудам. Аз ин хотир ки дар дигар ноҳияҳо хоҷагиҳои фермерӣ аз 50-60 гектар беш замин надоранд. Дар ноҳияҳои Узуну Сариосиё бошад фермерҳо аз 10 гектар беш замин надоранд. Вақте ки ман ин рақамро аз забони муовини аввали ҳокими ноҳияи Қизириқ Эшонқул Холиқов шунидам, чандон бовариам наомад. Гаштаву баргашта ин далелро мепурсидам. Ӯ низ ин рақамро такрор мекард.

Мо Нортоҷиро дар сари канал интизор шудем. Гуфтанд, ки ӯ аз паи коре рафта, шояд биёяд. Чанде нагузашта Нортоҷӣ Қулсоатов савори автомобили «Тико» омада монд. Дар паҳлӯи ғаллазори 15 гектара сӯҳбати мо оғоз ёфт. Тақдири Нортоҷӣ аз бачагӣ бо замин сахт пайваста буд. Чун бачаҳои солҳои 60-70 -ум дар пахтазор ба воя расидааст. Он замонҳо кор ба ҳамин тартиб буд. Аз оғози пахтакорӣ то анҷоми он Нортоҷӣ дар саҳро рӯзҳоро мегузаронд. Аз ҳамин давр ӯ ба замин, ба кори деҳқонӣ меҳру муҳаббати беандоза монд. Рафта—рафта ин меҳру муҳаббат тақдири ӯро ба замин сахт пайваст намуд. Нортоҷӣ баъд аз хатми мактаби миёна дар бригадаи пахтакорӣ оброн шуд.Ин кор барои ӯ он қадар мушкил набуд. Баъдтар тракторчии бригада шуд. Хулоса, ҳар коре пеш меомад, ӯ иҷро мекард. Аз соли 1982 то 1992 сардории бригадаи сабзоткориро дар ӯҳда дошт. Ҳамон солҳо ӯ аз ҳавои деҳқонӣ нафас гирифт. Азбаски заминҳои навкорам ҳосилхез буданд, онҳо нақшаро зуд иҷро мекарданд. Ҳосили иловагиро ба бозорҳои Душанбе, Деҳнав, Тирмиз, Тошканд бурда мефурӯхтанд. Ҳамон солҳо ӯ боре бо амакаш, ки ҳамроҳи ӯ кор мекард, баҳсу талош намуд. Нортоҷӣ, ки дар бригадаи вай кор мекард, корро партофта дар мавзеи Истара 50 сотих пиёз корид. Ҳамон сол ҳосили пиёз хуб шуд. Аз пули пиёз мошини «Волга» харид. Охири сол ӯро сардори бригада таъин карданд. Таҷриба дошт. Не нагуфт. Ҳамин тариқа кораш пешрав шуд. Боре бо дӯсташ баҳс кард. Ӯ гуфт, ки маълумот надошта бошад, бекор. Ин гап ба ӯ сахт алам кард. Ва соли 1989 ба Донишгоҳи хоҷагии қишлоқи шаҳри Тошканд, ба факултаи мева ва сабзавотпарварӣ дохил шуд.

Онро соли 1995 хатм намуд.

Ҳамон солҳо дар бораи хоҷагии фермерӣ гуфтугузорҳо акнун ба миён омада буданд. Вале ҳеҷ кас ҷуръати ин хоҷагиро ташкил кардан надошт. Ҳамин тариқ, Нортоҷӣ Қултсоатов соли 1989 хоҷагии фермерии «Қарақасмоқ»-ро ташкил намуд.

—Иқрор бояд шуд, ки ташкили ин хоҷагӣ дар фикри ман набуд,—мегӯяд сарвари хоҷагии фермерии «Қарақасмоқ» Н. Қулсоатов. Вақте ки Шойматов раиси комиҷроияи ноҳия шуда ба кор омад, моро ташвиқ мекард, ки ба ин тарзи хоҷагидорӣ гузарем. Дигар илоҷ нест мегуфт ӯ, имрӯзпагоҳ заминро бояд ба чунин хоҷагиҳо тақсим карда диҳем. Ҳамин тариқ 386 гектар заминро ба хоҷагии мо ҷудо карда доданд. Ҳоло хоҷагии фермерии «Қарақасмоқ» 10 адад техника дорад.

215 нафар дар ин ҷо кор мекунанд. Ҳар сол нақшаи пахтасупорӣ ва ғалларо пурраву барзиёд иҷро мекунанд.

Соли гузашта айни ғунучини пахта буд, роҳбарони вилояту ноҳия ҳамроҳи Исмоил Ҷӯрабеков ба сари замини 50 гектараи ин фермер омаданд. Хоҷагӣ дар чиниши аввал нақшаи пахтасупориро пурраву барзиёд иҷро намуда буд. Исмоил Ҷӯрабеков ба Нортоҷӣ суол дод, ки ба ин замин чӣ қадар пору ва доруҳои химиявӣ додааст. Ӯ буду шуди гапро гуфт.Исмоил Ҷӯрабеков дасти Нортоҷиро гирифта сахт фишурда, ба корҳояш комёбиҳо талабид. Ҳамин тариқ, аъзоёни хоҷагии фермерии «Қарақасмоқ» 15 сентябр нақшаи пахтасупориро барзиёд иҷро намуданд. Дар ин комёбӣ хизмати аъзоён С. Махсумов, С. Тропов, У. Қултӯраев ва М. Қорҷовов калон аст.

Аз Нортоҷӣ дар бораи аҳволи молиявии хоҷагӣ пурсон шудем. Ӯ гуфт, ки ҳоло аз аъзоёни хоҷагӣ 9 миллион сӯм қарздор аст.

Соли гузашта 126 тонна ғалла ба таври мукофот ба одамон тақсим карда шуд. Мо аз 165 гектар 41 сентнерӣ ҳосил рӯёндем, ки ин гуна ҳосилро ҳеҷ гоҳ ба даст наоварда будем. Имсол низ дар майдони 170 гектар ғалла коштем, ду бор дору додем. Чаҳор бор об мондем. Ҳосили фаровон бардоштанд. Мо бо ҳар як аъзо шартнома дорем. Оне, ки нақшаи хешро пурраву барзиёд иҷро мекунад, ҳосили зиёдатиро тақсим карда мегирад. Кишоварзон имсол низ аз ҳар гектар 41 сентнерӣ ҳосил ба даст оварданд. Барои ин тамоми шароиту имкониятҳо мавҷуданд. Имсол обу ҳаво хеле мусоид омад, вале дар кори пахтакорон монеаҳои зиёд ба вуҷуд омад, гуфт ӯ. Агар як қитъаро 10 рӯз пеш кишта бошем, қитъа дигарро 15- рӯз пас кишт намудем.

Дар охир мо ба Нортоҷӣ Қулсоатов суол кардем, ки хоҷагии фермерӣ аз ширкат чӣ бартарӣ дорад. Хоҷагии фермерӣ аз ширкат аз он ҷиҳат бартарӣ дорад, ки дар он деҳқон хуб медонад, ки соҳиби замин худи ӯст ва бо ҷидду ҷаҳд заҳмат мекунад. Ба ин хотир ӯ аз ҳама имконияту шароитҳо самаранок истифода мекунад. Масалан,аъзоёни хоҷагии фермерӣ ҳамеша мекӯшанд, ки аз техника, поруҳои кимиёвӣ ва дигар хароҷотҳое, ки барои ба даст овардани ҳосил масраф мешаванд, пурсамар истифода баранд. Ва роҳҳои камтар масраф кардани онҳоро меҷӯянд. Агар дар бораи ширкат гап равад, ин хоҷагиҳо низ заруранд. Шояд суол кунед, ки ба кадом хотир. Аз он хотир, ки дар давраи гузариш фаъолияти ҳар ду хоҷагӣ таҳлил мешавад, бартарӣ ва норасоиҳо ифшо мешаванд.

Мо баъди ин сӯҳбат дарк намудем, ки агар қарорҳое, ки ҳукумати ҷумҳурӣ дар бораи фермерҳо дарҷ кардааст, пурра амалӣ гарданд, Нортоҷӣ Қулсоатов барин деҳқонон барои фаровонӣ ва беҳбудии зиндагии одамон ҳиссаи муносиб гузошта метавонанд.

Нуралии РАҶАБ, паёмнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

Одилорифбобо Умаров, ки соҳиби 4 писару 6 духтару 47 набера мебошад, ба қарибӣ 80-солагии зодрӯзи худро қайд намуд. Баъди ба даст омадани истиқлолият яке аз аввалинҳо шуда ба ҳаракати фермерон ҳамроҳ гардида, хоҷагии деҳқониву фермерии худро таҳти унвони «Азамат» созмон дод ва он алҳол дар ноҳияи Олтинсойи вилояти Сурхондарё беҳтарин ба ҳисоб меравад.

Хоҷагии фермерӣ бо рӯёндани маҳсулоти мухталифи кишоварзӣ, минҷумла пахта шуғл меварзад. Соли гузашта аз ҳар гектар пахта 50 сентнерӣ ҳосил бардошта буд. Имсол марраи аз ин ҳам баландро фатҳ карданианд.

Дар сурат: ҳангоми муборакбодии **Орифбобо Умаров** бо зодрӯз.

Матн ва сурати Турғунбек Маҳкамов.

Ба пойтахт мераванд

Дар Намангон марҳалаи вилоятии озмуни сурудҳо таҳти унвони «Ӯзбекистон-Ватаним маним» ба амал омад. Дар он даҳҳо ҷамоаҳо иштирок намуданд, ки дар марҳалаҳои ноҳиявиву шаҳрӣ ғолиб омадаанд. Аз рӯи равиши хор ғолибӣ насиби учқӯрғониён гардид. Аз рӯи мақом Ю.Боқихонови тӯрақӯрғонӣ болодаст омад. Аз рӯи номинатсияи эҷодиёти халқ Гурӯҳи хори сурудҳои халқии «Попда байрам» ғолиб омад. Аз рӯи суруди эстрадӣ бошад, аъзоёни ҳакамот ба маҳорати Г.Иззатулоеви косонсой баҳои баланд доданд, ки сурудҳоро дар боби тараннуми Ватан, модару муҳаббат бо маҳорати баланд иҷро намуд.

Ғолибони озмун ҳуқуқи дар марҳалаи ҷумҳурӣ иштирок намуданро пайдо карданд.

Ғолиби озмуни байналхалқӣ

Муҳассили коллеҷи ҷумҳурии бадей Комила Нигматуллина ғолиби мутлақ дар озмуни мусаввирони ҷавон эълон гардид, ки он дар Словакия ба амал омад.

Ҳукумати Словакия ҳашт сол боз бо ташаббуси худ ҳар сол озмуни мусаввирони ҷавонро мегузаронад. Махсусияти озмуни мазкур дар ҳамин зоҳир мегардад, ки дар он асосан асарҳое ба ҳукми тамошогарон пешкаш карда мешаванд, ки оқибатҳои фоҷиавии нашъамандиро акс кунондаанд.

Озмуни имсола таҳти унвони «Чаро ман дар ин олам хушу хурсандам?» гузашт, ки таҳти васояти СММ ба амал омада, асосан мусаввирони ҷавон аз бисёр давлатҳои ҷаҳон иштирок намуданд. Силсилаи асарҳое, ки ба мубориза ба муқобили нашъамандӣ бахшида шудаанду ба қалами мусаввири ҷавони ӯзбекистонӣ Комила Нигматуллина мансуб буд, диққату эътибори мутахассисонро ба худ ба зудӣ ҷалб сохт.

Комила, ки ҳангоми мактабхонӣ дар озмуну азназаргузарониҳои мухталиф бомуваффақият иштирок намуда буд, имконияти бидуни супурдани имтиҳон дохил шудан ба донишкадаро ба даст овард.

Назокат УСМОНОВА, мухбири ӮзА.

Қарори ҳукумат — дар китоб

Моҳи марти соли ҷорӣ Ҳукумати Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи тадбирҳои иловагии таъмини татбиқи барномаи аз тасарруфи давлат баровардан ва хусусигардонӣ, ҷалб намудани сармояҳои хориҷӣ» қарор қабул намуда буд. Ба ин муносибат бо мақсади аз чунин мавзӯъ ва маълумотҳои он бохабар намудани сармоягузорон Кумитаи давлатии моликияти ҷумҳурият нашрияеро аз чоп баровард.

Он бо номи «Самтҳои нави ҷалб намудани сармояҳои хориҷӣ ба ҷараёнҳои аз тасарруфи давлат баровардан ва хусусигардонӣ» аз чоп баромадааст, ки дар Маркази биржаи ҷумҳурӣ он барои журналистон ва мутахассисону дигар алоқамандони соҳа шинос карда шуд.

Дар китоб Барномаи аз тасарруфи давлат баровардан ва хусусигардонӣ дар солҳои 2002-2003 шомил гардидааст, ки дар он аз бобати ҷараёни ҷории хусусигардонӣ, аз хусуси имконот ва имтиёзоте, ки барои сармоягузорони хориҷӣ гузошта мешавад, маълумот пайдо кардан мумкин мебошад.

Албатта дар ин китоб рӯйхати корхонаҳое, ки ба Барномаи аз тасарруфи давлат баровардан ва ба хусусигардонӣ мутааллиқ будаи онҳо номбар гаштааст, ки татбиқи онҳо барои солҳои 2002-2003 дар назар дошта шудааст. 751 корхонаи ҷумҳурӣ ба ин рӯйхат дохил гаштааст, ки бояд онҳо шакли хоҷагидории худро иваз намоянд.

Дар китоб омадааст, ки дар сурати аз ҷониби сармоядорони хориҷӣ харидани корхонаҷот муассисони корхона дивидендҳои бадастомадаро бо асъори қобили муовиза метавонанд истифода намоянд, ки барои ба хориҷи мамлакат бо мақсади харид дар бозори саҳмияҳои корхонаву обектҳои Ӯзбекистон муқаррар гаштаанд.

Дар маросими тақдимот раиси Кумитаи давлатии мулки ҷумҳурӣ, муовини нахуствазир У.Исмоилов ва дигарон аз хусуси аҳамият ва ҷиҳатҳои муфиди ин китоб ҳарф заданд, ки он барои беҳтар ва дақиқтар дарк намудани моҳияти хусусигардонӣ ва паҳлӯҳои муфиди он мусоидат менамояд.

Т.ИКРОМОВ.

Ба пешвози 2700-солагии Шаҳрисабз

Омодагӣ ба ҷашн

Дар солҳои истиқлолият дар мамлакатамон, аз он ҷумла дар вилояти Қашқадарё бисёр дигаргунсозиҳо ба амал омаданд.

—Дар тӯли солҳои сипаришуда дар вилоят ба сохтмони асосӣ беш аз 71 миллиард сӯм маблағ сарф гардидааст,—гуфт ба мухбири ӮзА Меҳрӣ Болиева ҷонишини сарвари Сарраёсати иқтисодиёт ва омори вилояти Қашқадарё Шокир Шайнаев.— Махсусан тайёрӣ ба санаи фархундаи таърихӣ-2700-солагии Шаҳрисабз дар авҷ аст.

Аз он ҷумла, дар ин шаҳри қадима, ки ба олам Амир Темурро додааст, таҷдиди маҷмӯъҳои Оқсарой, Доруттиловат, Доруссаадат, гумбази маҷмӯи тиҷоратии «Чорсу», мадрасаи Ҷӯбин бо суръати баланд давом доранд. Дар маркази Шаҳрисабз бошад, амфитеатр қад мекашад, ки ба 1200 тамошогар таъин гардидааст.

Меҳмонони шаҳре, ки ба ҷашн омодагӣ мебинад ва вилояти Қашқадарёро бешак зали интизорие ба ҳаяҷон меоварад, ки дар майдони ҳавоии Қаршӣ кушода шудаасту ба андозаҳои байналхалқӣ ҷавобгӯст. Ба қарибӣ дар маркази вилоят маркази телевизион ҳам дари худро боз намуд.

Маҷмӯи ҷавонон

Дар Намангон маҷмӯи ҷавонон созмон меёбад. Дар 16 гектар ҷойгир сохтани хиёбон, сохтани амфитеатр, фаввораҳо, чойхона, тарабхона, маҷмӯи варзишӣ, аз он ҷумла варзишгоҳ дар назар дошта шудааст. Боиси қайд аст, ки корҳои бисёри маҷмӯи мазкур низ чун дигар иншоотҳои бузурги вилоят, аз қабили маҷмӯҳои варзишиву солимгардонии «Жаҳон бозори», «Паҳлавон», «Хотира хиёбони» тавассути ҳашар сохта мешавад.

Алҳол ба сохтмони маҷмӯи мазкур даҳҳо ташкилотҳои бинокорӣ, қариб сесад бинокорон ҷалб гардидаанд.

(ӮзА).

Муаррифии нерӯи Ӯзбекистон

Дар Палатаи савдову саноати Люксембург маросими муаррифии нерӯи иқтисодии Ӯзбекистон ба амал омад, ки дар он намояндагони доираҳои ҷамъиятиву сиёсӣ, корчаллонии мамлакат, иқтисоддонҳо ва паёмнигорони номдор иштирок намуданд.

Дар суханронии муборакбодии худ сарвари Департаменти савдои байналхалқии Палатаи савдову саноати Люксембург Жан-Клод Веск зикр намуд, ки муаррифии мазкур имконияти нодирро ба сокинони мамлакат дар бобати наздик ошно гардидан бо имрӯзи ҷумҳурият, дигаргунсозиҳо дар ҳама соҳаҳо фароҳам меоварад.

Дар суханронии ҷавобии худ сафири Ӯзбекистон А.Шайхов зикр намуд, ки дар ҷумҳурият шароити мусоид барои ба иқтисодиёт ҷалб сохтани сармояҳои хориҷӣ, фаъолияти пурсамар дар бозори Ӯзбекистон ба соҳибкорони хориҷӣ, аз он ҷумла аз Люксембург фароҳам оварда шудааст.

Дар рафти муаррифӣ намояндагони доираҳои корчаллони Люксембург зикр намуданд, ки барои ширкатҳои хориҷӣ пешомадҳои бузург дар доираи дар Ӯзбекистон ба рӯи об баровардани лоиҳаҳои муштарак мебошад, дар мамлакати мо имкониятҳои калон дар бобати гузоштани маблағи люксембургиён ба соҳаҳои мухталиф фароҳамовардашуда Ӯзбекистонро ба сафи давлатҳои ҷаҳон шомил мегардонад, ки босуръат пеш мераванд.

Ҷ.ДЕҲҚОНОВ, ОИ «Ҷаҳон».

«Ғароиб шом» дар Аброр Ҳидоятов

«Ғароиб шом» яке аз асарҳои Тавфиқ Алҳаким мебошад, ки соли 1963 иншо гаштааст ва ба забонҳои гуногун тарҷима шудааст. Муаллифи песа бо ордени бонуфузи Миср—«Нил» мушарраф гаштааст.

Маҳз ҳамин намоишнома ба забони ӯзбекӣ дар театри драмаи ба номи Аброр Ҳидоятов ба саҳна гузошта шуд.

Дар сурат: лаҳзае аз намоишнома.

Асар бо ташаббуси Ҷамъияти дӯстии Ӯзбекистон—Миср ба муносибати даҳсолагии алоқаи дипломатии ин ду мамлакат, 50-солагии инқилоби Июл дар Миср ба рӯи саҳна омадааст.

Ғояи асар аз мавзӯъҳои маъмулӣ ва ахлоқие мебошад, ки хоси анъанот ва суннатҳои азалии мардумони шарқи исломӣ мебошад. Аз ин боис ин моҷарои оилавие, ки дар хонаводаи Атоят ба амал меояд, на танҳо барои ин оила, балки барои оилаи ҳамсоя—пиронсолон Самира ва Ҳамдӣ низ ҷолибтар аз ҳамаи дигар корҳо ба назар мерасад, ки ба ин муносибат ҳамсояҳои ҳангоматалаб аз баҳри дигар корҳо мебароянд, то ин ки лаҳзаҳои моҷарои оилаи ҳамсояро «аз даст надиҳанд».

Албатта аз мӯҳтавои намоиш маълум мегардад, ки Тавфиқ Алҳаким асарро дар синни камолоти маънавӣ ва фикрӣ эҷод намудааст, ки худи ҷараёни спектакл онро маълум мекунад.

Асар низ аз театр барои иҷрои нақшҳо актёрони зиёдро тақозо намекунад, зеро ҳамагӣ дар саҳна панҷ нафар кифоя буд, ки ролҳои марказиро иҷро кунанд. Аз ин боис ҳангоми интихоби асар низ чунин усул пеш гирифта шудааст, ки ба намоиш актёрони зиёд ҷалб нагарданд ва аз ҷониби дигар асар низ ихчам бошад.

Коргардони басаҳнагузоранда, Ходими шоистаи санъати Ӯзбекистон Амон Абдураззоқов, ки чанд рӯз қабл аз намоиш вафот намудааст, маҳз аз ин лиҳоз ба ин намоиш нигоҳ кардааст.

Мушовири сафоратхонаи Ҷумҳурии Мисри Араб Раъфат Ассабъа, муовини раиси Ҷамъияти дӯстии Ӯзбекистон—Миср Абдулҳай Абдуллоев низ ин роҳи дӯстиро, ки аз ҷодаи ҳунар мегузарад, хеле хуб арзёбӣ намуданд ва беҳтарин усули ҳамдигарфаҳмии аҳли ҳунар хонданд.

Т.МИРҲАЁЕВ.

Мӯҳсин Умарзода

Тиргон — ҷашни ниёкон

Тиргон яке аз ҷашнҳои бисёр қадимаи кишоварзӣ ва деҳқонии мардуми мо аст, ки дар радифи Наврӯз, Сада, Меҳргон қарор дошта, аз қаъри ҳазорсолаҳо то ба рӯзгорони мо расидааст. Ин ҷашн ҳар сол сездаҳуми моҳи тир оғоз меёбад, ки баробар аст бо панҷуми моҳи июли солшумории мелодӣ. Азбаски сездаҳуми моҳи тирро «тиррӯз» мегӯянд ва, ба ҳамин тариқ, вожаи «тир» дар ин рӯз ду бор (чун номи рӯз ва чун номи моҳ) ба забон гирифта мешавад, ин ҷашнро «Тиргон» номидаанд.

Умари Хайём дар «Наврӯзнома» дар бораи моҳи тир менависад: «Ин моҳро бад-он тирмоҳ хонанд, ки андар ӯ ҷаву гандум ва дигар чизҳоро қисмат кунанд ва тири офтоб аз ғояти баландӣ фуруд омадан гирад ва андар ин моҳ офтоб дар бурҷи саратон бошад ва аввали моҳ аз фасли тобистон бувад» («Ошно», шумораи 4, 1371 ҳиҷрӣ, саҳ.26).

Номи «Тир» дар забони овистоӣ ба сурати «Тиштирйа» ва «Тиштрйа», дар паҳлавӣ ба шакли «Тиштар» омадааст. Тир ситораест, ки миёни тобистон тулӯъ мекунад ва ба гунаи аспи сафед ва дурахшон аз канори дури осмон намоён мешавад. Ӯ сиришти об дорад, ки нажодаш аз Апем-Напот—худои об сарчашма гирифтааст. Дар Овисто Тир пайваста бо сифатҳои «ройуманд» ба маънии дорандаи ҷалолу шукӯҳ ва рӯшноӣ ва инчунин «фарраманд» ба мафҳуми соҳиби фарра (бузургворӣ ва фармонравоӣ) зикр мегардад.

Кишоварзон Тирро, ки ситораи борон ва эзиди борон аст, мепарастиданд ва барои ӯ комёбӣ ва пирӯзӣ орзу доштанд, то вай бо деви хушкӣ ва беборонӣ пайкор ва мубориза намуда, саранҷом ӯро шикаст диҳад ва обҳои осмониро ба замон фурӯ резад.

Яке аз яштҳое, ки дар дафтари саввуми Овисто бо номи «Тиряшт» омадааст, саросар ба тафсилоти устураи (афсонаи) эзиди Тир бахшида шудааст. Ӯро одамони некӯкор ҳам, бадкор ҳам дар намоз меситоянд: «Тир, ситораи ройуманди фаррамандро меситоем, он, ки сутурони хурду бузург ва мардумоне ҳам, ки пеш аз ин ситамкор буданд ва аз ин пеш ба бадкирдорӣ даст ёзиданд, ҳама ӯро чашм ба роҳанд: «Кай Тири ройуманди фарраманд барои мо сар бароварад? Кай ҷашмаҳои об ба нерӯмандии асбе дигар бора равон шавад?».

Дар Овисто ёдовар шудааст, ки пас аз пайдо шудани ситораи Тир борон фавран намеборад ва то оғози борон якчанд муддат мегузарад. Дар нахустин даҳ шаб Тир колбади астуманд (қолиби бадан дар ҷаҳони моддӣ) ба худ гирифта ва бо пайкари марде шонздаҳсолаи дурахшони равшанчашм, бисёр нерӯманду тавоно ва чобук дар фурӯғи (рӯшноии) гетӣ парвоз мекунад. Тир дар дуввумин даҳ шаб бо пайкари гове зарриншох, дар саввумин даҳ шаб бо пайкари аспи сафеди зебое бо гӯшҳои заррин ва бо лаҷоми зарнишон дар фурӯғ парвоз мекунад. Пас аз он ба дарёи Фарохкарт фуруд меояд.

Дар ин ҳангом деви Апӯш, ки душмани Тир аст, бо колбади аспи сиёҳи ваҳшатангези ёлу думаш бемӯй рӯ ба рӯи Тир пайдо мешавад. Апӯш тимсоли тобистони хушку сӯзон дар сарзаминҳои эрониён мебошад. Ҳар ду-се шабонарӯз бо якдигар меҷанганд. Дар ин ҷанг эзиди Тир аз деви хушксолӣ сахт шикаст мехӯрад ва аз дарёи Фарохкарт дур ронда мешавад. Он гоҳ Тир аз дарду алам нолаву зорӣ мекунад:

«Вой бар ман, эй Аҳурамаздо! Бадо ба рӯзгори шумо, эй обҳо, ай гиёҳон! Тирарӯзӣ бар ту, эй дини маздопарастӣ! Акнун мардумон маро дар намоз ном намебаранд ва намеситоянд! Агар мардумон маро дар намоз ном баранд ва биситоянд,—чунон, ки дигар эзидонро ном мебаранд ва меситоянд,—ман нерӯи даҳ асп, нерӯи даҳ уштур, нерӯи даҳ гов, нерӯи даҳ кӯҳ ва нерӯи даҳ оби Невтокро биёбам».

Аҳурамаздо пас аз он эзиди Тирро меситояд ва ҳамаи он чизҳоеро, ки Тир хоста буд, ба ӯ мебахшад. Дар натиҷа Тир ва Апӯш бо якдигар меҷанганд то ҳангоме ки Тир бар Апӯши дев пирӯз мегардад. Тир бо хурӯши шодкомӣ ва растагорӣ мегӯяд:

«Хушо ба рӯзгори ман, эй Аҳурамаздо! Хушо ба рӯзгори шумо, эй обҳо, эй гиёҳон! Хушо ба рӯзгори ту, эй дини маздопарастӣ! Хушо ба рӯзгори шумо, эй кишварҳо! Аз ин пас—бе ҳеҷ боздорандае—об дар ҷӯйҳои шумо бо базрҳои дуруштдона ба сӯи киштзорҳо ва бо базрҳои рездона ба сӯи чарогоҳҳо, ба ҳама сӯи ҷаҳони астуманд равон гардад».

Аз он пас дар Овисто ҷараёни обҳо ва чашмандози (манзараи) зебои табиат тасвир меёбад:

«Он гоҳ меҳ (бухори обҳо) аз он сӯи Ҳинд, аз кӯҳе ки дар миёнаи дарёи (баҳри) Фарохкарт ҷой дорад, бархезад.

Пас он гоҳ меҳи поки падид оварандаи абр ба ҷунбиш дарояд. Боди нимрӯзӣ (ҷанубӣ) вазидан оғозад ва меҳро ба пеш...биронад. Пас боди чолоки Маздоофарида борону абр ва тагаргро (яхчаҳоро) ба киштзорҳо ва хонумонҳои ҳафт кишвар бирасонад...

Селоби боронҳои пуршитоб, обҳое ки ҷӯшону хурӯшон дар ҳафт кишвар пароканда шаванд, дар ин абрҳост...

Обҳои истода ва равон, чашмаву ҷӯйбор...ҳама Тирро, ин эзиди борон ва ситораи боронро орзуманданд ва чашм ба роҳи ӯ мебошанду мегӯянд: «Кай чашмаҳо ба сӯи киштзорҳои зебо, хонумонҳову даштҳо равон шаванд ва решаҳои гиёҳонро аз тарии хеш намӣ бубахшанд?»...

Ин обро Тири тавоно ба кишварҳое бахш кунад, ки мардумони онҳо ӯро биситоянд, гиромӣ бидоранд, хушнуд кунанд ва хушомад гӯянд. (Овисто, «Тиряшт», саҳ. 329-343).

Дар рисолаи паҳлавии «Бундаҳишн» омадааст, ки дар оғоз, вақте хиради палид ба зидди хиради муқаддас ситеза намуд, Тир ба ёрии хиради муқаддас бархоста, муддати сӣ шабонарӯз дар миёни фурӯғ (рӯшноии эзидӣ) парвоз карда, саъй намуд то даҳ шабонарӯз борон борид ва аз асари он борандагӣ, ба андозаи қади як мард, об дар рӯи замин боло омад. Ва ҷонварони зарарнок ҳалок шуданд. Он гоҳ боди эзидӣ вазидан гирифта, обҳоро ба дуртарин нуқтаҳои ҳудуди замин бурд ва аз он дарёи (баҳри) Фарохкард падид омад. Лошаи ҷонварони зарарнок дар замин бимонд ва аз онҳо уфунат (бадбӯӣ) падид омад. Тир барои он, ки рӯи замин аз заҳр пок шавад, дуввумин бор ба сӯи дарё шитофта, бо деви хушкӣ ҷанг карда, ӯро дур андохт. Пас бороне борид, ки ҳар қатраи он ба калонии каллаи гов ва каллаи инсон буд. Яке аз девҳои зидди Тир, ки ҳамроҳи Апӯш бо ӯ меҷангиданд, Спинчакар ном дошт. Аз зарбати гурзи Тир фарёде аз ниҳоди Спинчакар бархост, ки ин фарёд ҳамон аст, ки ҳанӯз ҳам пеш аз борандагӣ аз раъд (тундар) шунида мешавад. Аз чирку заҳре ки аз ҷонварони зарарнок дар рӯи замин монда, бо об омехта шуда буд, оби шӯри дарёҳо (баҳрҳо) ба вуҷуд омад. («Асотир ва фарҳанги Эрон». 1374, саҳ. 475).

Чанд устураи дигар низ аз таърихи пайдоиши ҷашни Тиргон дар маъхазҳои гуногун, аз ҷумла дар «Таърих ар-русул вал-мулук»-и Муҳаммад Ҷарири Табарӣ, ки бо номи «Таърихи Табарӣ» машҳур аст, инчунин дар «Таърихи Балъамӣ», «Равзат-ус-сафо»-и Мирхонд ва бавижа (махсусан) дар «Осор-ул-боқия»-и Абӯрайҳони Берунӣ, дар баъзе бештар ва дигаре камтар, вале бо андаке тафовут нақл шудаанд.

Табарӣ бо ишора ба ду ҷанбаи русуми Тиргон, ки яке ҷашни зироатгарон ва дигаре ҷашни сулҳу оштӣ миёни Манучеҳру Афросиёб будааст, менависад: «Манучеҳр одил ва некӯкор буд ва нахустин касе буд, ки расми деҳқонӣ падид овард. Барои ҳар деҳкада деҳқоне муайян кард...Афросиёб пас аз кушта шудани Тур ва Салм ба ҷанги Манучеҳр омад ва ӯро дар Табаристон муҳосира кард. Он гоҳ Афросиёб ва Манучеҳ сулҳ карданд, ки тири яке аз мардони Манучеҳр ба ном Аршётир (Ораш—М.У) ҳар куҷо расад, онро ҳудуди мамлакат донанд ва таҷовуз аз он раво надоранд. Ва Аршётир тире дар камон ниҳод ва раҳо кард. Бисёр нерӯ дошт ва тираш аз Табаристон то рӯди Балх (Амударё—М.У) расид. Аз тири Аршётир ҷанг миёни Афросиёб ва Манучеҳр ба поён расид. («Таърихи Табарӣ», ҷ.1. саҳ. 289-290).

Абӯрайҳони Берунӣ рӯзи тирандозии Ораши камонгирро ба сӯи марзи Эрону Турон ҳамин рӯзи сездаҳуми моҳи Тир медонад ва ҷашни Тиргонро ҷашни оштӣ миёни эрониёну туронием мешуморад.

«Рӯзи сездаҳуми он рӯзи тир аст,—мегӯяд Берунӣ,—ва идест, ки «Тиргон» ном дорад барои иттифоқи ду ном. Ва барои ин ду сабаб аст: яке он аст, ки Афросиёб чун ба кишвари Эрон ғалаба кард, Манучеҳрро дар Табаристон дар муҳосира гирифт. Ва қарор бар ин ниҳоданд, ки марзи Эрону Турон бо партоби тире муайян шавад. Дар ин ҳангом фаришта Исфандормуз ҳозир шуд ва фармон дод то тиру камоне, чунон, ки дар Исто (Овисто) баён шудааст, баргузинанд (интихоб кунанд). Он гоҳ Орашро, ки марди шарифу ҳаким ва диндоре буд, барои андохтани тир биёварданд. Ораш бараҳна шуд ва бадани хешро ба ҳозирон бинамуд ва гуфт: «Эй подшоҳ ва эй мардум! Ба танам бингаред. Маро захм ва беморӣ нест, аммо яқин дорам, пас аз андохтани тир пора-пора шавам ва фидои шумо гардам».

Пас аз он Ораш даст ба чиллаи (зеҳи) камон бурд ва бо нерӯи худодод тир аз шаст раҳо кард ва худ ҷон дод. Худованд ба бод фармон дод то тирро нигаҳдорӣ кунад. Он тир аз кӯҳи Рӯён ба дуртарин нуқтаи ховар—ба Фарғона расид ва ба решаи дарахти гирдаконе (чормағзе), ки дар ҷаҳон бузургтар аз он дарахте набуд, нишаст. Он ҷоро марзи Эрону Турон шинохтанд. Гӯянд, аз он ҷо, ки тир партоб шуд, то ба он ҷое ки фурӯ нишаст, шаст ҳазор фарсанг фосила аст. Ҷашни Тиргон ба муносибати оштӣ миёни Эрону Турон барпо мешуд». («Осор-ул-боқия», саҳ. 239-240; Овисто, ҷилди 2, саҳ. 898).

Берунӣ сабаби дуввуми номи «Тиргон» гирифтани ин ҷашнро чунин шарҳ додааст: «Даҳуфазия, ки маънои он ҳифзу нигаҳбонии дунё ва фармонравоӣ дар он аст; инчунин «деҳқанат», ки маънии он ободонӣ ва таъмири дунё ва зироату тақсими (ҳосили) он аст, ҳар ду (яъне «даҳуфазия» ва «деҳқанат») бо ҳам тавъаманд (қарину ҳамзоданд). Имрони (ободонии) дунё ва пойдории олам (вобаста ба) онҳост. Фасоди олам бо онҳо ислоҳ мепазирад...Аммо «даҳуфазия» аз Ҳушанг содир шуда ва «деҳқанат»-ро бародари ӯ Вейкард расм намудааст. Ва номи ин рӯз Тир аст, ки Уморид бошад, ки ситораи нависандагон аст. Дар ин рӯз буд, ки Ҳушанг номи бародари худро бузург гардонид ва деҳқанатро ба ӯ дод. Ва деҳқанату китобат як чиз аст ва ин рӯзро аз роҳи ҷалолияту иъзом (шукӯҳу бузургӣ ва фиристодани сафир ҷашн гардониданд.

Ва дар ин рӯз Ҳушанг мардуми дунёро амр кард, ки либоси котибӣ пӯшанд. Деҳқононро низ ба ҳамин кор амр кард. Ва аз ин рӯз шоҳону деҳқонону мӯбадон ва ғайри эшон ин либосро пӯшиданд. То рӯзгори Гушмосп аз роҳи ҷалолияти китобат ва афзалияти деҳқонон ин расм боқӣ бувад. Ва дар ин рӯз (тиррӯз) эрониён ғусл (оббозӣ ва шустушӯ) мекунанд».

Дар бораи ин, ки Тир инчунин ситораи дабирӣ (нависандагӣ ё котибӣ) аст ва номи дигари ӯ Уторид мебошад, устод Рӯдакӣ низ мефармояд:

Зераш Уторид он, ки нахони-ш ҷуз дабир,
Як номи ӯ Уториду як номи ӯст Тир.

Дар «Фарҳанги забони тоҷикӣ» омадааст: «Тир.—нуҷумӣ, сайёраи Аторуд, ки дар ҳайати қадим ба шакли котиб тасвир мешуд.

Тир монандаи дабир омад,
Муштарӣ хозину вазир омад.
Саноӣ».

Чунон, ки қаблан гуфтем, ҷашни Тиргон дар рӯзҳои тобистон баргузор мешавад, ки он вақт зироат аз гармо мӯҳтоҷи обёрӣ мегардад. Мардум барои он, ки таваҷҷӯҳ ва эътибори фариштаи борон (эзиди Тир)-ро ба киштзорҳояшон ҷалб карда, боиси борон шаванд, ба лаби ҷӯйборон, ҳавзҳо ва рӯдҳо рафта, маросими гуногуни вобаста ба обу обёриро ба ҷо меоварданд, инчунин ба якдигар об мепошиданд, ки ин расм «Обрезон» ё «Обрезгон», «Обпошон» номида мешгуд, дар баъзе маҳалҳо онро «Ашағлон» мегуфтанд. Мафҳуми вожаи «ашағлон» равшан нест, вале гумон мекунам, ки шояд як номи суғдиифариштаи борон буда, бо Тир, ситораи борон, пайванде дошта бошад.

Доктори илми таърих Николай Кисляков, ки солҳои сол дар Тоҷикистон зиндагӣ ва кор карда, аз таърихи нажоди тоҷикон тадқиқоти зиёди гаронбаҳое (140 асари илмӣ) ба анҷом расонидааст, мегӯяд, ки дар Осиёи Миёна расму ойини барангехтани борон бо номҳои «ашағлон», «ӯмочи башир» ва ғайра маълум буд. Дар маросими «ашағлон» лӯхтаки калонеро аз чӯб тарошида, онро ба пушти бузаке мешиनонданд ва суруд мехонданд:

Ашағлони ростина,
Як бор бичунбон остина.
Ғаллаи сабзмон қоқ шудаст,
Як бор бирезон борона.

Ҳангоми ҷашн бузро бо лӯхтак дар кӯча гардиш медоданд ва наздикону ҳамсояҳо аз хонадонҳояшон берун омада, ба лӯхтак об мепошиданду ба иштирокдорони роҳпаймоӣ нозу неъмат инъом мекарданд то аз онҳо бихӯранду бипазанд. Пас аз он мардум ба якдигар об мепошиданд. Дар баъзе дигар ҷойҳо «ӯмочи башир» пухта, зиёфат меоростанд, (мисли ин, ки дар Наврӯз суманак мепазанд), баъд яке аз ҳозиронро ба оби ҳавз ё рӯд меандохтанду шурӯъ ба обпошӣ менамуданд. («Асотир ва эътиқодот...», саҳ. 186).

Мардум якчанд рӯз муқаддам омодаи ҷашн мешаванд, асбобу анҷоми аз кор афтода ва ё шикастаи хонаводаро бароварда мепартоянд, хонаю рӯи ҳавлиро тозаю тамиз мекунанд. Дар баъзе маҳалҳо кӯдаконро оббозӣ доронда мегуфтаанд: «Об—оби хоб, об—оби беғамӣ; об аз нур, мо аз хок; об—хароб, лӯлак—фарбеҳ».

Бинобар гуфтаи Берунӣ ҷашни рӯзи сездаҳуми моҳи тирро Тиргони Кӯчак ва рӯзи чордаҳуми онро Тиргони Бузург меномидаанд, ки шаш рӯз идома доштааст.

Таҳлили аҳвол чиро нишон дод?

Дар тамоми ҷаҳон 26 июн ба сифати Рӯзи мубориза бар зидди нашъамандӣ, ки бо қарори Созмони Милали Муттаҳид қабул гаштааст, қайд мегардад. Дар Тошканд ба ин муносибат намояндагии минтақавии УКНПП-и Созмони Милали Муттаҳид , ки он Садорати оид ба назорати нашъамандӣ ва огоҳии ҷиноят мебошад, маҷлиси худро дар тӯли се рӯз анҷом дод.

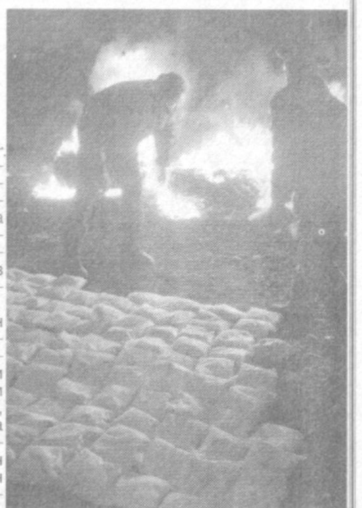

Ин маҷлис, ки худ як ҳисоботи муфассали намояндагии ин шӯъбаи СММ дар ҷумҳуриҳои ҳамсояи Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон, Туркманистон ва Ӯзбекистон буд, ки барои ин ҷумҳуриҳо мубориза зидди қочоқ ва истеъмоли моводи мухаддар падидаи тозаест, ки аз нимаҳои солҳои 90-уми қарни гузашта шурӯъ гардид. Бар замми он вазъияти беназорати давлати Толибон дар Афғонистон аҳволи ҷумҳуриҳои собиқи шӯравиро танг мекард, ки дар он сарзамини бесоҳиб беш аз 75 фоизи тамоми захираҳои моводи мухаддири бозори ҷаҳонӣ рӯёнда мешуд. Ва ин «маҳсулоти» бозоргир бояд ба хориҷ баровард, фурӯхта мешуд, ки яке аз роҳҳои транзити он ҷониби шимоли мамлакат, яъне сарҳадҳои ҷанубии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил буд, ки танҳо бо Ҷумҳурии Тоҷикистон сарҳади шимолии Афғонистон беш аз ҳазор километрро ташкил менамояд.

Анҷумани минтақавии мушкилоти нашъамандиро Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов табрик намудааст, ки ин паёмро ба ҳозирон вазири корҳои хориҷии Ӯзбекистон Абдулазиз Комилов қироат намуд.

Дар анҷуман ҷонибҳои созмондиҳандаи он аз Австрия, Намояндагии урупоии Созмони ҷаҳонии тандурустӣ, Оҷонсии ИМА оид ба ҳамкории байналмилалӣ, САҲА сухан ронда, ба кори он муваффақият хостанд.

Намояндаи минтақавии УКНПП дар Осиёи Марказӣ хонум Антонелла Деледда низ аз ҳамкории хизматҳои кишварҳои гуногун дар ҷодаи мубориза ба муқобили нашъамандӣ изҳори миннатдорӣ намуд.

Аз рӯи баъзе маълумотҳо фаҳмида мешавад, ки дар ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ паҳн гардидани нашъамандӣ нисбат ба баъзе мамлакатҳои Урупо зиёдтар будааст. Фаразан дар Британияи Кабир ба ҳар сад ҳазор нафар аҳолӣ нашъамандон 580 нафар, ё худ дар Италия 569 нафарро ташкил медодааст, дар ҳоле ки ин нишондод дар Қазоқистон аз 1 ҳазору 110 то 1.251 нафар, дар Қирғизистон 1.644-2054 нафар, Ӯзбекистон 262-367 нафар мебошад. Ва албатта дар ин рақамҳо танҳо он тоифае ифода ёфтааст, ки дар ин ё он муассисаи табобатӣ ва ё созмон сабти ном гаштаанд.

Аз рӯи маълумоти коршиносон дар Осиёи Марказӣ ҳероин моводи серистеъмолтар гаштааст, ки як грамми пастсифати онро ба 1-2 доллар харид кардан мумкин аст. Инчунин маълум гаштааст, ки синни нашъамандон торафт «ҷавонтар» мегардад, яъне тоифаи ҳарчи ҷавони аҳолӣ ба ин гирдоб бештар ҷалб мегарданд, ки дар ин асно ба афзудани занони нашъаманд низ ишора гаштааст. «Самараи» ҳамаи ин пӯшида намемонад, зеро дар оқибати кор дар заминаи нашъамандӣ ҷиноят низ рӯ ба афзоиш аст.

Аз ҳамаи ин суханрониву маърӯзаҳо маълум мегардад, ки дар давлатҳои Осиёи Марказӣ ба муборизаи зидди транзити моводи мухаддар бояду шояд омода нест ва бо назардошти он ки ин проблема коста намегардад, ба он ишора гардид, ки дар масъалаи аз ин минтақа убур нашудани ин моддаҳои афъюнӣ ба кишварҳои минтақа ҷамъияти ҷаҳон кӯмак расонда, на танҳо бар зидди наркотрафик, балки барои кам кардани талаб ба ин мол мубориза баранд.

Дар барномаи анҷуман намоишҳои аёнӣ низ ҷой дода шудаанд, ки яке аз онҳо консерте буд, ки дар қасри «Туркистон» ба ин муносибат барпо шуд. Иштирокдорони анҷуман инчунин дар канори пойтахт қисме аз ин моводи маргзоро (2.230кг.) оташ зада, сӯзонданд, ки аз тоҷирони нашъа мусодира гаштааст.

Т.ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

«Имконияти охирин»

Дар Хонаи киноӣ ҷумҳурият маросими муаррифии филми ҳуҷҷатии коргардон Нозим Аббосов «Имконияти охирин» ба амал омад. Филми мазкур, ки дар студияи филмҳои илмиву оммавии Ӯзбекистон ба навор бардошта шудааст, талқини бадеии роҳи ҳаётӣ ва комёбиҳои ҷарроҳи номдор - онколог Ғолиб Ҳакимовро дар бар гирифтааст.

Ғолиб Ҳакимов соли 1960 дида ба дунё дар Андиҷон кушодааст, ҳамчун доктори аз ҳама ҷавони илм маълум аст, ки аз онкологҳои номдори ҷаҳон сабақ бардоштааст. Вай аз соли 1996 боз дар Пажӯҳишгоҳи илмиву тадқиқотии онкология кор мекунад. Табиби ҳозиқ мунтазам усулҳои ҷарроҳиро вусъату такмил дода, дар бобати табобати саратон истифода бурда, баҳри дар амалия татбиқ гардидани онҳо саҳми муносиби худро мегузорад.

Дар филм бо кӯмаки лаҳзаҳои нозуки бадей фаъолияти серқирраи ҷарроҳ, навгониҳои ӯ татбиқ карда, диққату эътибори вай нисбати тарбияи авлоди солим дар мамлакатамон, ҳамчунин миннатдории беморони зиёде нишон дода шудаанд, ки баъди ҷарроҳии бомуваффақият саломатии худро аз нав барқарор кардаанд.

Ҳулкар СОДИҚОВА,
мухбири ӮзА.

Ба ҷои муборакбодӣ

Адиби хушсалиқа

Рӯзноманигор ва ҳаҷвнигори номӣ Абдуғанӣ Абдувалиеви намангонӣ 60 сола шуд. Номи ӯро дӯстдорони ҳазлу мутоиба саросари кишвари офтобрӯямон хеле хуб мешиносанд. Аз хирмани 60 солаи умри хеш акои Абдуғанӣ 40 солашро ба эҷоди бадей харҷ намудааст. Анқариб 20 сол дар кӯмитаи радиошунавонии вилоят кор карда қисми боқимондаи рӯзгори хешро бо рӯзномаи вилоятии «Намангон ҳақиқати» пайвастааст. Феълан дар вазифаи мудири шуъбаи фарҳанги рӯзнома кор мекунад. Акои Абдуғанӣ дар ҷодаи душвору мураккаби эҷоди бадей - ҳаҷвнигорӣ заҳмат мекашад. Маҳсули қаламӣ ӯ аллакай дар дилу дидаи хонандагони сершумору мунаққидони бориксанҷ ҷои худро дарёфтааст. Ба қавли нависандаи халқии Ӯзбекистон Саид Аҳмад - «Дар саросари ҷумҳуриамон ду ҳаҷвнигори лабу лаҳҷадор мавҷуд аст: яке Ниғмат (Неъмат Аминов) дуввумӣ Абдуғанӣ».

Маҳсули заҳмати чандинсолаи адиб қиссаҳои «Ассалому алайкум», «Кафкӯбиҳо давом доранд», «Саломат бошанд», «Мактуби марҳум», «Аҳмақ» ва ҳикояҳои ҳаҷвии «Ҳайкали ғароиб», «Ангиштсанг», «Шири буз», «Замин чарх мезанад», «Мурғи сиёҳ», «Устои хонагӣ» ва ғайра аз ҷониби дӯстдорони ҳазлу мутоиба хуш пазируфта шудаанд.

Шаст даври камолоти инсонист. Ба ҳамкасбу устод Абдуғанӣ Абдувалиев дар айёми муборакӣ зиндагӣ тансиҳҳатии бардавом, саодати оилавӣ ва комёбии эҷодӣ таманно дорем.

А.НУРИДДИНОВ.

А.АБДУВАЛИЕВ.

«Маро навиштааст»...

(Ришханд)

Бародар, дар дастатон чист? «Муштум»? О, ҳамин «Муштум» гуфтагеш ҳоло ҳам мебарояд? Ман ҳеҷ намебинам-ку? Ё ба ноҳияҳо намефиристанд? Хӯш, чиро навиштааст? Ҳикоя! Э-э, ҳозир ки ҳам ҳикоя мехонад? Ҳама дилбастаи «Спортлото». Қаҳрамони ҳикоя ба шумо монанд гуфтед-ку, ин тараф диҳед,чӣ? Хӯ-ӯш, Маҳмуд гуфтагӣ... ша-а-хс ситорaро бе нардбон мезанад-у... хӯш, вой, паразит, всё, точно маро навиштааст. Аблаҳ, аммо, «хумкалла, гуфтанаш нодуруст... Андозаи шляпаи ман 55 аст. Хӯ-ӯш, ӯ до-о-им аз зани хурдиаш чун аз Азроил метарсад. Инаш дуруст, метарсам-дия. Зан Азроила худи худаш. Хӯ-ӯш, ба роҳ-ба-рон тез-тез дароз карда меистад. Вой, паразит, дидагӣ барин точна навиштааст. Надиҳем, ҳаёт нест-дия...

Чӣ гуфтед? Давомашро хонед мегӯед? Давом ҳам дорад ин сабилмонда? Хӯш, э-э, ин тараф будааст. Хӯш, поруи ми-не-ра-ли-ро ҷои саҳро фиристодан ба ҳавлии раис бурдааст... Ин ҳам дуруст. Иқтисоди бозаргонӣ. Кӣ пул диҳад, ба ҳамон мефиристем-дия. Хӯш, газро қатъ мекунаду аҳолиро дар хунукӣ мемонад. Ба соҳибони гармхонаҳои порадода газ медиҳад... Оши палаву зиёфатҳоро дӯст ме-до-рад. Аслан вай фарзанди мусулмонҳои зоташ тоза. Вой, паразит, точна маро навиштааст. Раҳматӣ падарам, одами ҳалол буданд. Хӯ-ӯш, зимни суханронӣ ба ҳар як гапаш калимаҳои русиро ҳамроҳ мекунад. Ба қо-ну-ни за-бо-ни дав-ла-тӣ амал намекунад. Вой, аблаҳ, ин ҳикоя не, пелетон магар. Ин хел гӯям, фамилияи ман нест. Точний навиштан даркор!

Аз ӯзбекӣ тарҷумаи
Д.БӮТАЕВ,
А.НУРИДДИНОВ.

Оид ба ҷамъбасти мусобиқоти XVII ҷаҳон аз рӯи футбол

Аксари пешгӯиҳо пуч баромаданд

Мусобиқоти XVII ҷаҳон аз рӯи футбол ба анҷом расид. Дар он 62 тими ҷаҳон иштирок намуда, қаҳрамони навбатиро муайян карданд ва бори панҷум ба ин унвони баланд тими яккачини Бразилия мушарраф гардид ва аксар тахминҳоеро, ки дар ин бобат пештар баён шуда буданд, ба пуч баровард. Зеро аксар мутахассисон, шореҳони футбол ва мухлисони сершумор бар он буданд, ки соли кунун ба унвони қаҳрамони асосан тимҳои Фаронса, Англия, Итолиё, Испониё, Уругвай, Аргентина даъвогар мебошанд ва он бесабаб набуд. Тимҳои Англия, Итолиё, Уругвай ва Аргентина дар мусобиқаҳои саракунӣ бармаҳал соҳиби роҳхат ба марҳалаи финалӣ гардида буданд. Масалан, тими Аргентина то чор вохӯрии минбаъда роҳхатро ба даст оварда, даъвогари асосӣ будани худро ҳамон вақт намоиш дода буд. Баробари ин тими Итолиёро чӣ аз ҷиҳати хатти ҳимоя ва чӣ аз хатти ҳуҷум тими беҳтарин донистанд.

Дар ин бобат як нуктаро алоҳида зикр кардан лозим меояд. Ҳарчанд тимҳои Бразилия чор маротиба (солҳои 1958, 1962, 1970, 1994) ва Олмон се маротиба (солҳои 1954, 1974, 1990) қаҳрамонҳои ҷаҳон гардида, номдор гашта бошанд ҳам дар мусобиқаҳои саракунӣ он қадар хуб ҳунарнамоӣ накарданд. Масалан, тими Бразилия дар бозии охирин соҳиби роҳхат шуда бошад, ба ин роҳхат тими Олмон дар «плей-офф» мушарраф гардид. Вале ба ин нигоҳ накарда, то ба финал расида омаданд.

Дар бораи натиҷаҳои мусобиқа ҳарф зада, таъкид кардан лозим меояд, ки бразилиягиён баъди ҳашт соли тӯлонӣ боз ба худ унвони қаҳрамони ҷаҳонро баргардонданд ва дар кӯчаи онҳо маротибаи панҷум ид ба амал омад. Дар кӯчаи дигар иштирокчии мусобиқаи финалӣ—тими Олмон ба фикри мутахассисон соли 2006 ид хоҳад гардид. Чунки маҳз мусобиқоти ҳаждаҳуми ҷаҳон аз рӯи футбол дар ҳамин мамлакат мегузарад ва шояд олмониён низ орзуи худро дар бобати боз қаҳрамони ҷаҳон гардидан баъди шонздаҳ сол амалӣ гардонанд.

Як далелро алоҳида зикр кардан лозим меояд. Дар мусобиқоти кунунии ҷаҳон нисбати дигар қитъаҳо намояндагони Аврупо бештар иштирок намуданд. Ҳарчанд аз ҷиҳати миқдор тимҳои Қитъаи Амрико камшумор буданд, намояндагони он хеле хуб ҳунарнамоӣ карданд. Аз он ҷумла, тими Амрико ҳамаи тахминҳоро ба пуч баровард. Бурдҳои сершумори амрикоиёнро, чун ғалабаи сенегалиён бар фаронсавиён ҳангомаи мусобиқот номидан мумкин аст. Баробари ин дар мусобиқаҳои нимфиналӣ иштирок намудани тимҳои Туркия ва Куриёи Ҷанубиро ҳам ба шаҳрошӯбӣ мансуб донистан мумкин аст. Охир аз сафи чор тими беҳтарини ҷаҳон ҷо пайдо кардани худ аз худ даст намедиҳад.

Умуман дар марҳалаи гуруҳии мусобиқаҳо 48 вохӯрӣ гузаронда шуда, танҳо даҳ вохӯрӣ якранг анҷом ёфт. Яъне тимҳо 38 маротиба нашъаи ғалабаро ҷашиданд. Ҳисоби аз ҳама калон 8:0 рух дод ва бо ҳамин ҳисоб олмониён бар футболбозони Арабистони Саъудӣ ғолиб омаданд. Ҳисоби маъмул дар мусобиқаҳо 2:1, 3:1 ва 3:0 гардид. Ду маротиба рақибон бо ҳисоби якхела 4:0 ғолиб омаданд. Тимҳои Чин, Арабистони Саъудӣ ба дарвозаи ҳариф ягон тӯб надароварда, майдонро тарк карданд. Ба ҷумлаи тиме, ки дар мусобиқоти ҳабдаҳум ягон тӯб надароварда,Куриёву Ҷопонро тарк кардааст, Фаронсаро даровардан, ба назари кас хандаовар менамояд. Вале дар асл собиқ қаҳрамони ҷаҳон, қаҳрамони Аврупо тими Фаронса мусобиқаи мазкурро ба дарвозаи ҳариф тӯб надароварда тарк намуд ва он ҳангомаи навбатӣ гардид.

Нисбати мусобиқоти гузаштаи ҷаҳон миқдори ғолибоне кам буд, ки дар вақти иловагӣ ва задани тӯбҳои ёздаҳметраи баъди бозӣ ҳуқуқи давом додани ҳарбу зарбро пайдо карданд.

Муваффақияти тими Сенегалро ҳам алоҳида зикр кардан лозим меояд. Ғалабаи он бар тими Фаронса, якранг бо Данияву Уругвай, роҳхат гирифтан ба «плей-офф» муваффақияти калони он мебошад. Баробари ин дар «плей-офф» ғалаба кардан бар тими пуркуввати Шветсия нишон дод, ки дар қитъаи мазкур низ футбол бо суръати баланд инкишоф меёбад. Силсилаи ғалабаи онҳоро танҳо тими сеюми ҷаҳон—Туркия боздошт.

Дар бораи тӯбзанҳо ҳарф зада, таъкид кардан зарур аст, ки танҳо ду маротиба ба футболбозон даст дод, ки дар як вохӯрӣ ба дарвозаи ҳариф сетогӣ тӯб зананд. Ба ин комёбӣ Мирослав Клозеи олмонӣ ва Петро Павлетаи португалӣ муваффақ гардидани онҳо мутобиқан ба дарвозаи тимҳои Арабистони Саъудӣ ва Лаҳистон сетогӣ тӯб заданд.

Умуман дар баҳои тӯбзанҳо пешсафӣ насиби Роналдои бразилиягӣ гардид. Ӯ дар давоми ҳамаи ҳафт вохӯрӣ ба дарвозаи ҳарифон 8 тӯб даровард ва аз ҷиҳати тӯбзанӣ дар мусобиқоти ҷаҳон рекорди ба худ хосро гузошт. Ӯ дар ду мусобиқоти ҷаҳон барои ба дарвозаи ҳариф даровардани дувоздаҳ тӯб мушарраф гардид. Ҳол он ки рекорд то ҳол дар ин бобат ба Пелеи машҳур ва Батистутаи Аргентина мансуб буд. Онҳо мутобиқан дар ду мусобиқоти ҷаҳон иштирок намуда, даҳтоӣ тӯб зада буданд.

Боз далели аҷиб. Пелеи машҳур ҳам ҳамагӣ дар ду бозии финалии мусобиқоти ҷаҳон иштирок намуда буд. Вале ба сарвари тими Бразилия Кафу даст дод, ки се маротиба дар бозии финалии мусобиқоти ҷаҳон иштирок намояд.

Дар мусобиқоти ҷаҳон «ҷазодиҳӣ» барои халалдор сохтани қоидаҳои бозӣ хеле сахт гардид. Аз майдон сенздаҳ нафар футболбоз «пеш» карда шуд. Ва дар ин бобат пешсафи ба тимҳои Туркияву Португалия мансуб ҳаст. Яъне дутогӣ бозингарони онҳо дар як вохӯрӣ аз майдон пеш карда шуданд. Дар боби гирифтани варақаҳои зард ҳам натиҷаи рекордӣ ба даст омад. Алалхусус, довар Антонис Лопес ҳангоми вохӯрии байни тимҳои Олмону Камерун ба 16 нафар варақаи зард нишон дода, ду нафарро бонавбат аз тимҳои мазкур аз майдон ронд ва ин натиҷаҳоро бе ягон муҳобот ба китоби «Рекордҳои Гиннес» шомил гардондан мумкин аст.

Аз таркиби тими рамзии ҷаҳон ҷо пайдо кардани намояндагони Осиё низ муваффақияти калони футболбозони қитъаи мазкур мебошад. Умуман ба ғайр аз тимҳои Арабистони Саъудиву Чин соҳибони майдон—тимҳои Ҷопону Куриёи Ҷанубӣ хуб ҳунарнамоӣ карданд. Ҷопон дар мусобиқаи ҳаштякфиналӣ бохта бошад, Куриё танҳо дар нимфинал аз Олмон мағлуб гардид. Туркия намояндаи қитъаи Осиё Ҷопонро дар ҳаштякфинал мағлуб карда бошад, дар ҳарбу зарб барои ҷои сеюм тими Куриёро ҳам мағлуб сохт.

2002 FIFA WORLD CUP KOREA JAPAN

Умед ҳаст, ки ҳунарнамоии хуби намояндагони қитъаи Осиё барои иштироки онҳо дар мусобиқоти минбаъдаи ҷаҳон имконияти навро фароҳам оварад. Чунки то ҳол ба қитъаи Осиё танҳо чоруним ҷо дода мешуд. Яъне чор тим бевосита ба мусобиқа мерафту як намояндаи он бо дигар тимҳои ғолиб аз қитъаҳои мухталиф дар «плей-офф» қувва озмуда, соҳиби роҳхат мегардид. Шояд ана ҳамин чоруним ҷо бо рақами панҷ мубаддал мегардид.

Алқисса, мусобиқоти навбатии ҷаҳон бори дигар ҳақиқатро дар бобати «майдон ҳамвор асту тӯб кулӯла» исбот карда, аксари пешгӯиву тахминҳоро пуч баровард. Танҳо тахмини Пелеи машҳур ва Беккенбауэри олмонӣ қисман ба ҳақиқат мубаддал гардид. Якумӣ Бразилияро ҳамчун қаҳрамон, дуюмӣ бошад, Олмонро иштирокдори мусобиқаи финалӣ пешгӯӣ карда буданд.

Э.ТУРДИҚУЛОВ.

TV Барномаи ҳафтаина

Аз 8 то 14 июл

ДУШАНБЕ 8

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 Таҳлилнома. 8.45, 17.55 ТВ маркет. 8.50 Телефилми «Бухоро». 9.05 Барои бачаҳо кинодастури «Камалак». 9.40 Ҳокимияти чорум. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Саробўстон». 11.30 Консерт. 11.55,13.55 Шарҳи ТВ. 12.05 Экран ба хурдтаракон. «Шоирон ба бачаҳо», телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 13.05 Дар хонаи обод одамони пок зиндагӣ мекунанд. 13.25 Сериали «Ошин». 14.10 Солҳои талабагиам. 14.35 Таронаҳои эстрадӣ. 14.55 Филми бадеии «Тиру камони ҷовид». 16.00, 16.55 ТВ клип. 16.10 Гавҳари қалб. 16.30 Ифтихор. 17.05 Мултсериал. 18.10 Телефилми «Каратэ—ҳаёти ман». 18.35 Мероси тиллоӣ. 18.45 Мулк. 19.00 Теленовеллаи «Қарз». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Ахбори биржа ва банк. 20.30 «Ахбор». 21.05 Ю.Усмонова. Баъд аз консерт. 21.50 Шарофати куҳансолон. 22.20 Варзиш. 22.35 Сериали «Ангуштарини Боржэ». 23.25 Ахбор-дайҷест. 24.45 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

14.55 Эълони намоишҳо. 15.00 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 16.00 Як ҳафтаи Давр. 16.30 Филми бадеии «Хомушкунии телевизорро фаромўш накунед». 17.45 Оҳангҳои дерина. 17.55 Ҳафтаномаи варзиш. 18.10 Почтаи «Авлоди нав». 18.30 Мултсериал. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Қарзи муқаддас. 20.10 Овози ҷавонон. 20.30 Сурудҳои муҳаббат. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Ҳамсинни деҳотиам. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Интерфутбол. 00.55 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Фиребгарони қаҳвахонаи Офитсина». 17.55, 19.10, 21.55 Телегазетаи «Экспресс». 18.15 Экран ба хурдтаракон. 18.30, 20.00, 21.15, 22.15 Пойтахт. 18.50 Дар роҳи сиҳҳатии мардум. 19.30 Автонавигариҳо. 19.45 Камалак. 20.30 Сериали «Пули бедардимиён». 21.35 ТВ ҷамъ. 22.40 Кинонигоҳ. «Аз Чарлии трубанавоз салом». 23.55 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Вести. 17.15 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 18.20 Киномазҳакаи «Мо аз ҷаз хастем». 20.00 «Время». 20.35 Бозии «Ҳалқаи заиф». 21.25 Мавҷи олмонӣ. 21.45 Филми бадеии «Имтиҳони муҳаббат». 23.25 «Ахбор». 23.55 Шаб ба хайр.

СЕШАНБЕ 9

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Телефилмҳои «Қад-қади дарёи Кўксув», «Ҳангоме, ки сангҳо ба забон медароянд». 9.20 Модари сиҳҳат—бачаи солим». 9.40 Дунёи рангин. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.20 Экран ба хурдтаракон. Филми бадеии «Гулҳои бахт». 11.55 Шарҳи ТВ. 12.05 Шарофати куҳансолон. 12.35 Варзиш. 12.50 «Панди падарон». 13.50 ТВ клип. 14.10 Телеалманахи «Ин фасли аҷиб». 14.30 Сурудамон пешкаши шумо. 14.55 Филми бадеии «Одам намешавад». 16.30 Экран ба хурдтаракон. Мултсериал. 16.55 Ба Ватанам хизмат мекунам. 18.10 Орзуи авлоди баркамол. 18.30 Инсон ва қонун. 18.50 Саро, ҷавониам. 19.05 Тафсилот. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 «Ахбор». 21.05 Андоз ва мо. 21.20 Баромади ансамбли рақс ва суруди «Ўзбекистон». 21.50 Сериали «Ошин». 22.20 Ба пешвози 11-солагии истиқлолияти Ўзбекистон. Қисми якуми «Оинаи таърих». 22.45 ТВ клип. 22.55 Ахбор-дайҷест. 23.15 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Почтаи «Авлоди нав». 9.35 Мултсериал. 9.50 Саёҳати ТВ. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Сериали «Эсмералда». 10.50 Чараён. 11.05 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 11.55 Овози ҷавонон. 12.15 Экран ба хурдтаракон. «Бозгашти Бэмби». 13.25 Оҳангҳои дерина. 13.35 Интерфутбол. 15.15 Шарҳи ТВ. 15.25 Филми бадеии «Тўйҳо муборак». 16.30 Эълони намоишҳо. 16.35 Студияи «Авлоди нав». «Саёҳати ҳар соҳа». Консерт барои бачаҳо. 17.00 Мултсериал. 17.15 Такягоҳ. 17.40 Манзараҳои ватан. 18.00 Ҳазору як маслиҳат. 18.20 Автопатрул. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Давр-сўҳбат. 19.55 Оҳангҳои дерина. 20.05 Аломати сифат. 20.15 Марди майдон. 20.35 Навоҳои ҷавонӣ. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.05 Варзиш. «Нокаут». 23.30 Давр. 23.45 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Фиребгарони қаҳвахонаи Офитсина». 17.55, 19.05, 21.35 Телегазетаи «Экспресс». 18.15 Экран ба хурдтаракон. 18.30, 20.00, 21.15, 22.25 Пойтахт. 18.50 Дурдона. 19.25 Чаро? 19.45 Ҷозиба. 20.30 Сериали «Пули бедардимиён». 21.55 Навоҳои шумо пазмонбуда. Э.Ҷалилова. 22.50 Кинонигоҳ. «Зинаи ҷазо». 00.20 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

6.30—8.00 Намоишҳои ТҶР. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 «Вести». 17.15 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 18.15 Киномазҳакаи «Амалиёти «Фил». 20.00 «Время». 20.35 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?». 21.25 Нигоҳ. 21.45 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 21.55 Филми бадеии «Шабзиндадорони Сиэтл». 23.20 «Ахбор». 00.50 Шаб ба хайр.

ЧОРШАНБЕ 10

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Телефилмҳои «Миздакхон», «Ҷазираи Пирим». 9.20 Аския. 9.40 Дар олами кино. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Сабақҳои алифбо. 10.25 Филми бадеии «Тилсимоӣ—духтарчаи ғароиб». 11.35 20 дақиқаи фавқуллодда. 11.55, 13.55 Шарҳи ТВ. 12.05 Орзуи авлоди баркамол. 12.25 Барои бачаҳо «Фламинго». 12.45 Мусиқӣ ва театр. 13.05 Варзиш. «Авлодони Алпомиш». 13.25 Сериали «Ошин». 14.10 Остонааш аз тилло. 14.35, 16.50 ТВ клип. 14.45 Филми бадеии «Тақдири азал». 15.50 Баромади ансамбли рақс ва суруди «Ўзбекистон». 16.20 Дар оилаи ягона. 17.00 Экран ба хурдтаракон. «Ҳазл, ҳаҷв, ҳангома», телемусобиқаи «Шаҳрчаи серзавқ». 18.10 Намоиши бадеӣ-публисистии «Аҷаб саодат аст». 18.30 Телелотереяи «Умид». 19.10 Мулк. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Як ҷуфт суруд. 20.30 «Ахбор». 21.05 Ўзбекистон—Ватани ман. 21.30 Дар олами сиёсат. 21.50 Сериали «Ошин». 22.20 Варзиш. 22.35 Клуби ТВ. 23.00 Ахбор-дайҷест. 23.20 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав», «Саёҳати ҳар соҳа». Консерт барои бачаҳо. 9.40 Мултсериал. 9.55 Давр-сўҳбат. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10. 20 Сериали «Эсмералда». 10.50 Такягоҳ. 11.15 Сериали «Африкаи саркаш». 12.05 Овози ҷавонон. 12.25 Экран ба хурдтаракон. «Ҷавонии Бэмбӣ». 13.30 Оҳангҳои дерина. 13.25 Варзиш. Теннис. 14.25 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.15 Автопатрул. 15.35 Қисми якуми филми бадеии «Дар рўи санг ҳам дарахт мерўяд». 16.40 Эълони намоишҳо. 16.45 Студияи «Авлоди нав», «Кабутари сафед». 17.05 Мултсериал. 17.20 Дастури маърифии «Сайёраи сеюм». 17.50 Асрори чемпион. 18.10 Сират. 18.30 Навоҳои шом. 18.40 Каталог. 18.50 Мероси тиллоӣ. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.45 Дастархони пурфайз. 20.00 Спортлото. 20.10 Овози ҷавонон. 20.30 Дастури мусиқии «Ишқи ёр». 20.45, 22.45 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Хандалак. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.05 Интерфутбол. 00.55 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Фиребгарони қаҳвахонаи Офитсина». 17.55, 19.10, 21.55 Телегазетаи «Экспресс». 18.15 Варзиш ва бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.35, 22.15 Пойтахт. 18.50 Меҳмонхонаи мусиқӣ. 19.30 Мушоҳида. 19.50 Боэҳтиром. 20.30 Сериали «Пули бедардимиён». 21.15 Қалби зан. 22.40 «Аз сайёраи дигар омадагон». 24.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

6.30—8.00 Намоишҳои ТҶР. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Вести. 17.15 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 18.15 Филми бадеии «Рўзҳои муҳаббат». 20.00 «Время». 20.35 Бозии «Ҳалқаи заиф». 21.25 «Форс мажор». 22.00 «Чашмони осмонии Шаолин». 22.25Консерт. 22.45 Филми бадеии «Гувоҳ». 00.30 «Ахбор». 1.00 Шаб ба хайр.

ПАНҶШАНБЕ 11

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.3 Телемусобиқаи «Шаҳрчаи серзавқ». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.25 Филми бадеии «Аспро кӣ зин мезанад?». 11.35 Оламро эҳтиёт кунед. 11.55, 12.25 Шарҳи ТВ. 12.05 Аҷаб саодат аст. 12.30 Клуби ТВ. 12.55 Ўзбекистон ватани ман. 13.20 Сериали «Ошин». 13.55 ТВ клип. 14.10 Телемусобиқаи «Офарин раисҳо». 15.10 Экран ба бачаҳо. Филми бадеии «Духтари меҳрпарвар». 16.25 Сеҳри соз. 16.45 Шарҳи байналхалқии «Харита». 17.00 Экран ба хурдтаракон. Телемусобиқаи «Чароғи сабз», «Бешбармоқ». 18.10 Мултсериал. 18.30 Ўзбекистон! ҷавонони асри ХХ1. 18.55 Як ҷуфт суруд. 19.05 Инсон ва қонун. 19.25, 19.55,20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 «Ахбор». 21.05 Телемулоқот. «Риояи тозагӣ дар бозорҳо ва маданияти савдо». 22.05 ТВ клип. 22.15 Қисми дуюми «Оинаи таърих». 22.40 Сериали «Ангуштарини Боржэ». 23.30 Ахбор-дайҷест. 23.50 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». «Кабутари сафед». 9.35 Мултсериал. 9.50 Шуоъҳои тафаккур. 10.05 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Сериали «Эсмералда». 10.50 Сират. 11.10 Қитъаи варзиш. 11.40 Асрори чемпион. (русӣ). 12.00 Экран ба бачаҳо. «Саргузашти сеҳрнок». 13.10 Овози ҷавонон. 13.30 Оҳангҳои дерина. 14.30 Интерфутбол. 15.20 Аломати сифат. 15.30 Қисми дуюми филми бадеии «Дар рўи санг ҳам дарахт мерўяд». 16.40 Ҳамсинф. 17.05 Эълони намоишҳо. 17.10 Студияи «Авлоди нав». «Саёҳати ҳар соҳа», «Ассалом, истироҳатгоҳ». 17.35 Мултсериал. 17.50 Огоҳ. 18.05 Овози ҷавонон. 18.25 Дар олами табобат. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Давр-сўҳбат. 20.05 Мизон. 20.25 Навоҳои ҷавонӣ. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Чараён. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.05 Интерфутбол. 00.55 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20Сериали «Фиребгарони қаҳвахонаи Офитсина». 17.55, 19.05, 21.55 Телегазетаи «Экспресс». 18.15 Экран ба хурдтаракон. 18.30, 20.00, 21.35, 22.15 Пойтахт. 18.50 Навниҳол. 19.25 Фасли камолот. 19.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 20.30 Сериали «Пули бедардимиён». 21.15 Ҳамқадами умр. 22.40 Кинонигоҳ. «Дар паси киштӣ». 00.20 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

6.30—8.00Намоишҳои ТҶР. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Вести. 17.15 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 18.15 Мазҳакаи «Фаришта». 20.00 «Время». 20.35 Рулеткаи рус. 21.25 Соккар клуб. 21.45 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 21.55 Филми бадеии «Оҷонсии «Нури моҳ». 23.35 «Ахбор». 00.05 Шаб ба хайр.

ҶУМЪА 12

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба бачаҳо. Телемусобиқаи «Чароғи сабз». «Бешбармоқ». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Театри ТВ. «Муҳаббати инҷиқ». 11.30 Худро намоён кун. Дар экран вилояти Қашқадарё. 11.50, 16.00 Клипи ТВ. 12.05 Роҳҳо ва солҳо. 12.25, 13.55 Шарҳи ТВ. 12.30 Қисми якуми филми бадеии «Афсонаи нави Шаҳризода». 13.35 Ўзбекистон: ҷавонони асри XXI. 14.10 Қисми дуюми филми бадеии «Афсонаи нави Шаҳризода». 15.10 Ба ҷевони китобатон. 15.30 Телеалманахи «Олам». 16.05 Моҳият. 16.25 Одамони диёри озод. 16.10 Экран ба бачаҳо. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. Фикр кун, ҷўй, ёб. Телемусобиқа. 17.40 Манзилҳои нурафшон. 18.10 Варзиш. Шиддати ҷавонӣ. 18.30 Қадамҳои тиббиёт. 18.40 Як ҷуфт суруд. 18.50 Тафсилот. 19.05 Студияи «Зиё». Дар роҳи мустаҳкамии эътиқод. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». (русӣ). 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Мадҳи Ватан. 20.30 «Ахбор». 21.05 Модари сиҳҳат—фарзанди солим. 21.25 ТВ клип. 21.35 Сериали «Ошин». 22.05 Гаҳвораи тиллоӣ. 22.35 Варзиш. 22.50 Телеалманахи «Ин фасли аҷиб». 23.10 Ахбор-дайҷест. 23.30 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Саёҳати ҳар соҳа, Ассалом истироҳатгоҳ. 9.40 Мултсериал. 9.55 Давр-сўҳбат. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Сериали «Эсмералда». 10.50 Манзараҳои Ватан. 11.10 Қарзи муқаддас. 11.30 Сайёраи сеюм. Дастури маърифӣ. 12.20 Ҳазору як маслаҳат. 12.40 Филми бадеии «Жюлӣ Леско». 13.30 Овози ҷавонон. 13.50 Оҳангҳои дерина. 14.05 Интерфутбол. 15.45 Мизон. 16.05 Филми бадеии «Дар яхдон касе ҳаст». 17.15 Мухлис. 17.35 Бо ҳарду гўш. 18.30 Далел ва шарҳ. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.50 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Мактубҳои сарбозон. 20.10 Азизам. 20.35 Таронаҳои муҳаббат. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.05 Шоҳони ринг. 00.05 Давр. 00.20 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Фиребгарони қаҳвахонаи Офитсина». 17.55 , 19.10, 21.35 Телегазетаи «Экспресс». 18.15 Ҳандаро фаромўш накунед. 18.30, 20.00, 21.15, 22.10 Пойтахт. 18.50 Шаб ба хайр. 19.30 Маскани тандурустӣ. 19.45 Танаффуси мусиқӣ. 20.30 Сериали «Пули бедардимиён». 21.55 Диёри маҳбубам. 22.35 Кинонигоҳ. «Се гуреза». 00.05 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

6.30—8.00 Намоишҳои ТҶР. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Вести. 17.15 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 18.20 Детективи ҳуҷҷатӣ. 19.00 Майдони мўъҷизаҳо. 20.00 «Время». 20.30 Дурдаршан. 20.50 Дар бораи зебоӣ ва абадият. 21.10 Мусиқӣ. 21.25 Филми бадеии «Аноӣ». 22.30 «Ахбор». 23.00 Шаб ба хайр.

ШАНБЕ 13

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба хурдтаракон. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. Телемусобиқаи «Фикр кун, ҷўй, ёб». 10.00 Студияи «Зиё». Дар роҳи мустаҳкамии эътиқод. 10.20, 12.00 Шарҳи ТВ. 10.25 Мултфилм. 10.55 Гаҳвораи тиллоӣ. 11.25 Дарҳои дунё бароямон кушода. 11.45 Гулшани нафосат. 12.05 Интерклуб. 12.50 Мултфилм. 14.00 Телеалманахи «Маърифат». 14.20 Филми бадеии «Сурати сеҳрнок». 15.45 Дар оилаи ягона. 16.15 Ҷараёни адабӣ. Нависанда ва давр, Шеър ва шуур, Адабиёти ҷаҳон. 16.55 Кинонамоиши «Оилаи хурдтаракон». 17.15 Ба бахтамон сиҳҳат бошед. 17.35 Экран ба бачаҳо. Телешоуи «Майдончаи мўъҷизаҳо». 18.35 Вом: муаммо ва ҳалли он. 18.55 Асрори пазандагӣ. 19.05 ТВ клип. 19.10 Телефилми « Абрешими ўзбек». 19.25, 19.55, 20.25, 21.55 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 «Ахбор». 21.05 Дар хонаи обод одамони пок зиндагӣ мекунанд. 21.25 Дар шоми шанбе. 22.00 Қисми якуми филми бадеии «Дар ғами боигарии калон». 23.00 Ахбор-дайҷест. 23.35 Қисми дуюми филми бадеии «Дар ғами боигарии калон». 00.35 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». «Ў кист? Ин чист?». 9.20 Клуби бачаҳо. 9.40 Дар олами табобат. 10.00 Огоҳ. 10.15 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.25 Сериали «Эсмералда». 10.55 Телеклуби ҷавонон —«Бунёдкор». 11.25 Шоҳони ринг. 12.25 Сериали «Жюлӣ Леско». 13.15 Овози ҷавонон. 13.35 Варзиш. Теннис. 14.15 Оҳангҳои дерина. 14.30 Сериали ҳуҷҷатии «Экспедитсия». 15.20 Мутоиба. 15.50 Сериали «Рамаяна». 16.25 Дурдонаҳои Ўзбекистон. 16.35 Асрори чемпион. 16.50 Баромади таронахонони ҷавони вилоятҳо. 17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Студияи «Авлоди нав». «Биёед шинос шавем», «Экрани кичкинтой». 17.45 Асрори тандурустӣ. 18.05 Футбол ҷамъ. 18.25 Навоҳои шом. 18.40 Каталог. 18.50 Мероси тиллоӣ. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Тиҷорат академия. 19.55 Чеҳраи ситораҳо. 20.25 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 20.30 Меҳмони ғайричашмдошт. 20.50, 21.45, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Жюлӣ Леско». 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Таронаҳои шабона. 22.55 Филми бадеии «Шаҳри ғароиб». 00.30 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Мултчархифалак. 17.40 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 18.25, 19.50, 21.20 Телегазетаи «Эскпресс». 18.45 Ҳамчун гавҳар. 19.00 Пойтахт. Аз шанбе то шанбе. (русӣ). 19.20 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 19.40 Мусиқӣ. 20.10 Чаро? 20.30 Табрику муборакбод мекунем. 21.00 Пойтахт. Аз шанбе то шанбе. 21.40 Кинонигоҳ. «Рам ва Лакхан». 00.10 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Мусиқӣ. 9.10 Панорамаи хандаи Е.Петросян. 9.45 Лаззат. 10.05 Машҳурҳо. 10.35 Навигариҳо. 10.45 Одамони корчаллон. 11.05 Забони англисӣ барои шумо. 11.30 Дил ба дил пайванд. 11.55 Фан-тайм. 12.05 Видеоканали «Дўстӣ». Шарҳи олмонӣ. Умид. Чинсен. 13.15 Забони олмонӣ. 16.00 Эълони намоишҳо. 16.05 Сурудҳои сол. Тобистон. 17.00 Бунафша. 17.20 Сурудҳои сол. Тобистон. 18.05 «Шаби ханда»-и М.Задорнов. 19.00 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?». 20.00 «Время». 20.30 Филми бадеии «Дарёи пурталотум». 22.35 Ассалом, Франсия. 22.50 Филми бадеии «Се мушкетдор:-зебу зеварҳои малика». 00.30 «Ахбор». 1.00 Шаб ба хайр.

ЯКШАНБЕ 14

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 Барои бачаҳо кинодастури «Камалак». 9.10 Ғароибот. 9.30 Мултфилм. 10.00 Ба Ватанам хизмат мекунам. 11.00 Меҳри модар. 11.20, 15.55 Шарҳи ТВ. 11.25 Стартҳои шавқбахш. 11.55 Оҳангҳои дерина. 12.15 Асрори пазандагӣ. 12.25 Экран ба хурдтаракон. Телешоу «Майдончаи мўъҷизаҳо». 13.25 Қисми якуми филми бадеии «Даҳ нафар зангибача». 14.25 Гавҳари қалб. 14.45 ТВ клип. 14.55 Қисми дуюми филми бадеии «Даҳ нафар зангибача». 16.00 Мусобиқоти байналхалқӣ аз рўи каратэ. 16.20 Қароқалпоқнома. 16.45 Саро ҷавониам.17.05 Экран ба бачаҳо. «Зинаҳои камолот». Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 18.05 Солҳои талабагиам. 18.25 Ҳокимияти чорум. 18.45 Телелотереяи «Оқ олтин». 19.15 ТВ клип. 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонҳо. 19.30 «Таҳлилнома». 20.05 Таронаҳои эстрадӣ. 20.30 Таҳлилнома. 21.15 Рўзи якшанбе ҳамроҳи шумо. 21.45 Ситораҳои кинои ҷаҳон. 22.05 Филми бадеии «Лақма». 23.40 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». «Биёед шинос шавем», «Экрани Кичкинтой». 9.25 Футбол ҷамъ. 9.45 Давр-сўҳбат. 10.00 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.10 Зина ба зина. 10.40 Дастархони пурфайз. 10.55 Варзиш. «Нокаут». 11.20 Дастури ҳарбӣ-ватанпарварӣ. «Марди майдон, Мактубҳои сарбозон». 12.00 Филми бадеии «Роҳи бепоён». 13.30 Оҳанрабо. 14.05 Ҳамсинни деҳотиам. 14.25 Сериали «Экспедитсия». 15.15 Азизам. 15.40 Оҳангҳои куҳан. 15.50 Сериали «Рамаяна». 16.25 Эълони намоишҳо. 16.30 Студияи «Авлоди нав». Кӣ чолоку, кӣ чаққон? 16.55 Сайёраи сеюм. 17.45 Ҳафтаномаи варзиш. 18.00 Ҳамсинф. 18.20 Тилисми оила. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр-навигариҳо. 19.20 Шарҳи ТВ. 19.25 Оҳангҳои дерина. 19.35, 20.30, 22.30 Эълонҳо. 19.40 Сериали «Жюлӣ Леско». 20.35 Ҳунарпешаи шоиста Р.Комилов месарояд. 20.55 Бозии интеллектуалии «Заковат». 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Як ҳафтаи Давр. 22.35 Таронаҳои шабона. 22.45 Филми бадеии «Қадами ноҷўя».

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо.17.20 Олами сеҳрноки афсонаҳо. 18.55,20.10, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 19.15 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 20.00 Телефакт. 20.30 Табрику муборакбод мекунем. 21.00 Ҳамшаҳриён. 21.20 Ташриф. 21.40 Клуби варзиш. 22.20 Серияҳои 1 ва 2-и филми бадеии «Қиссаи муҳаббат». 00.50 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Мусиқӣ. 9.10 Қайдҳои ғайриоҳии Д.Крилов. 9.30 Ҳангоме, ки ҳама дар хонаанд. 10.05 Кайфият. Барномаи ахбору истироҳатӣ. 11.35 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 11.45 Забони франсавӣ. 12.10 Барои бачаҳо. Филми бадеии «Дунёи бачаҳо». 13.30 Хусусигардонӣ:давра ба давра. 13.50 Телебозии «Лего-ленд». 14.20 Видеоканали «Дўстӣ». «Рангинкамон», «Дидор». Ўзбекистон—маъвои умумии мо. 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 Мултсеанс. 17.25 Ченаки панҷум. 17.50 Филми бадеии «Шаҳри фариштаҳо». 19.35 Ҳамсиннон. 20.05 Мусиқӣ. 20.30 Ҷамъбасти ҳафта. 20.55 Филми бадеии «Се мушкетдор: қасоси миледӣ». 22.30 Таҳлилнома. 23.05 Шаб ба хайр.

Тўҳфаи истиқлол

Дари «Хумсонбулоқ» боз гардид

Ноҳияи Бўстонлиқи вилояти Тошкандро одатан «Швейтсарияи Ўзбекистон» ном мебаранд ва азбаски ҳавояш софу обҳояш мусаффо аст, табиати дилромкунандаро молик мебошад, дар инҷо ба сохтани истироҳатгоҳу фароғатгоҳ, табобатхонаву санаторияҳо диққату эътибори калон дода мешавад.

Ба қарибӣ дар ин ҷо боз як истироҳатгоҳ дари худро боз намуд, ки «Хумсонбулоқ» ном гирифтааст.

Истироҳатгоҳи мазкур бо ташаббуси аҳли меҳнати Ширкати саҳҳомии «Ўзбексавдо» қад кашид ва дар як навбат дар ин ҷо 140 нафар истироҳат карда, саломатии худро барқарор мекунанд. Дар бобати сари вақту зебо сохтани он саҳми бинокорон ва васлгарони ҷамоаи «Махсус қурилиш» калон аст, ки дар таркиби ширкат фаъолият доранд.

Истироҳатгоҳи мазкур ба тамоми коркунони низоми савдои ҷумҳурият хизмат мерасонад. Ва он дар арафаи Рўзи коркунони савдо ба истифода супурда шуд ва маънои рамзиро пайдо кард.

Дар сурат: намуди зоҳирии истироҳатгоҳи «Хумсонбулоқ».

Матн ва сурати Рўзмат Ҷумъаниёзов. (ЎзА).

Оё шумо медонед?

Шабпараки пилла ҳассостарин мавҷудоти зинда аст. Хоссатан бўйро қабл аз ҳама ҷонварон эҳсос мекунанд.

***

Олимони Донишгоҳи иёлоти Каролинаи Шимолии ИМА бар онанд, ки «ҳавохўрӣ» воситаи муҳими лоғаршавӣ ба инсон мебошад. Ба андешаи ў баҳра бардоштан аз аэрозоли хушбўе, ки таъми шоколад, кулчақанд, гўшти дудзада, мурғ ва дигар ғизоҳои лазизро дорад, судбахш аст. Зарфи аэрозолдоштаро ба даҳон бурда, чанд тугмачаашро пахш кунед, гўё таоми лазизеро истеъмол карда бошед, гушнагӣ бартараф мегардад. Вале аэрозол ғизобахш нест. Танҳо ба лоғаршавӣ кўмак мерасонад.

***

Ихтироъгарони чехӣ аз шохҳои ниҳоли палма ҷорўб сохтаанд, ки асфалти гармро ҳамвор карда метавонад. Онҳо барои кашфиёти худ гувоҳномаи муаллифӣ ҳам гирифтаанд. Барги палма ба гармӣ тобовар буда, ҳаштоду панҷ сантиметр дарозӣ дорад. Хокаи асфалт бо кўмаки он хушсифат ҳамвор мегардад.

***

Дар Бразилия ҳар сол озмуни моҳидорон гузаронда мешавад. Ин дафъа дар он моҳидори ҷопонӣ Йшири Оноде иштирок намуда, ғолиб дониста шуд. Моҳиён ба шасти ў тўда-тўда меомаданд. Вай ғолиб дониста шуд ва сабаби ин ҳолатро аз вай пурсиданд. Ба гуфти ў вай дар паҳлўяш банкачаеро гузошта будааст, ки аз он бўи хун мебаромад. Моҳиён аз садҳо метр дурӣ ин бўро эҳсос намуда, сўи шаст мешитофтаанд.

Ҳарчанд Оноде аз мукофот маҳрум шуда бошад ҳам, номашро шуҳратёр гардонд. Алҳол аз дуру наздик барои аз бар намудани сирру асрори моҳидорӣ ба назди вай моҳидорони касбиву ҳаваскор меоянд.

***

Мубориза дар саросари ҷаҳон барои несту нобуд кардани нашъамандӣ, аз он ҷумла истеъмоли кўкнор давом дорад. Сабабаш маълум: онро баъзеҳо на барои дору, балки барои кайфу сафо истеъмол менамоянд. Маълумотҳои таърихӣ гувоҳӣ медиҳанд, ки моддаҳои нашъамандиро дар қадим ба сифати дору истифода бурдаанд. Мисриёни қадим соли 1550-уми то милод нашъаро пеш аз ҷарроҳиҳои гуногун ва қабл аз таваллудкунии бонувон ба мақсади бартараф намудани дард истифода намудаанд.

***

Қаҳва ҳарчанд қобилияти кории мардону занонро боло бардорад ҳам, зарари калон дорад. Истеъмоли қаҳва дар таркиби хун боиси афзудани холестрин мегардад. Ва аз ин рў бисёриҳо ба маризии сактаи дил дуҷор мегарданд.

***

Дар Шветсия ҳамаи сагҳо аз қонунбаророн «хурсанд» шуданашон муқаррар аст. Зеро парлумони мамлакат қонунеро қабул кард, ки кулли ҳайвонот, минҷумла сагҳоро аз ҷарроҳиҳои гуногун ҳифз менамояд. Акнун касе барои буридани гўшу думи сагҳо ҳуқуқ надорад. Мабодо чунин ҳолат рух диҳад, баробари ҷарима, ҷазои аз озодӣ маҳрум кардан ҳам дода мешавад.

***

Дар Булғория ҳар сол озмуни домодҳо гузаронда мешавад. Баъди ҷавобу саволҳо ва анҷоми шартҳои муайян ба онҳо дипломҳо супурда мешаваду ғолибон дар назди модарарўсон барои садоқатмандӣ қасамёд мекунанд. Рўзи дигар ҷусту ҷолокӣ ва нирўмандии домодҳоро падарарўсон месанҷанд.

***

Муқаррар кардаанд, ки як миллион доллар ҳашт килограмм вазн дорад ва баландии бари як даста пули саддоллара, ки ба 10 ҳазор баробар аст, ҳамагӣ як сантиметр мебошад.

***

Дарозтарин сигори дунё 5095 метр мебошад, ки он 233 килограмм вазн дошта, барои тайёр кардани он 243 соат вақт сарф намудаанд.

***

Ба панҷ нафар духтари бешавҳари амрикоӣ, ки аз 25 то 29 солаанд, ҳоли ҳозир шаш нафар ҷавонмарди безани ҳамин синну сол дошта рост меомадааст.

***

Дарозии мўйлабҳои рангуборчии ҳўлландӣ Хенк Стопп 70 сантиметр мебошад. Ў қариб ду сол боз вақти холиашро барои ороиши мўйлабҳояш сарф мекунад.

***

Дар маркази пойтахти Мексика тарабхонае ҳаст, ки дар он ҷо танҳо аз намудҳои гуногуни ҳашарот, калтакалос, кактус таомҳои мухталиф тайёр мекунанду арзиши он аз ҳама арзон ба ҳисоб рафта, дар бобати истеъмоли он натиҷаҳои рекордӣ ба даст меоянд.

***

Либосҳои пашмини ғиҷимшударо ҳар дафъа дарзмол кардан шарт нест. Агар ҷойҳои қатшударо ба либосовезак овехта, дар буғ нигоҳ доред, ғиҷим бартараф мегардад.

***

Дар яке аз боғҳои ҳайвоноти пойтахти Шветсия ба парвариши тортанакҳо шурўъ намуданд. Алҳол ҳамагон аз паи усули ба таври сунъӣ бордор кардани онҳоянд.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси. Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рўзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 643.

Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шуъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: Б. ТЎЙНАЗАРОВ.
Мусаҳҳеҳон: Ф. ДОНИЁРОВА, Ҳ. КАМОЛИДДИНОВА.
Саҳифабанд: Ҳ. ТЎХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шуъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.